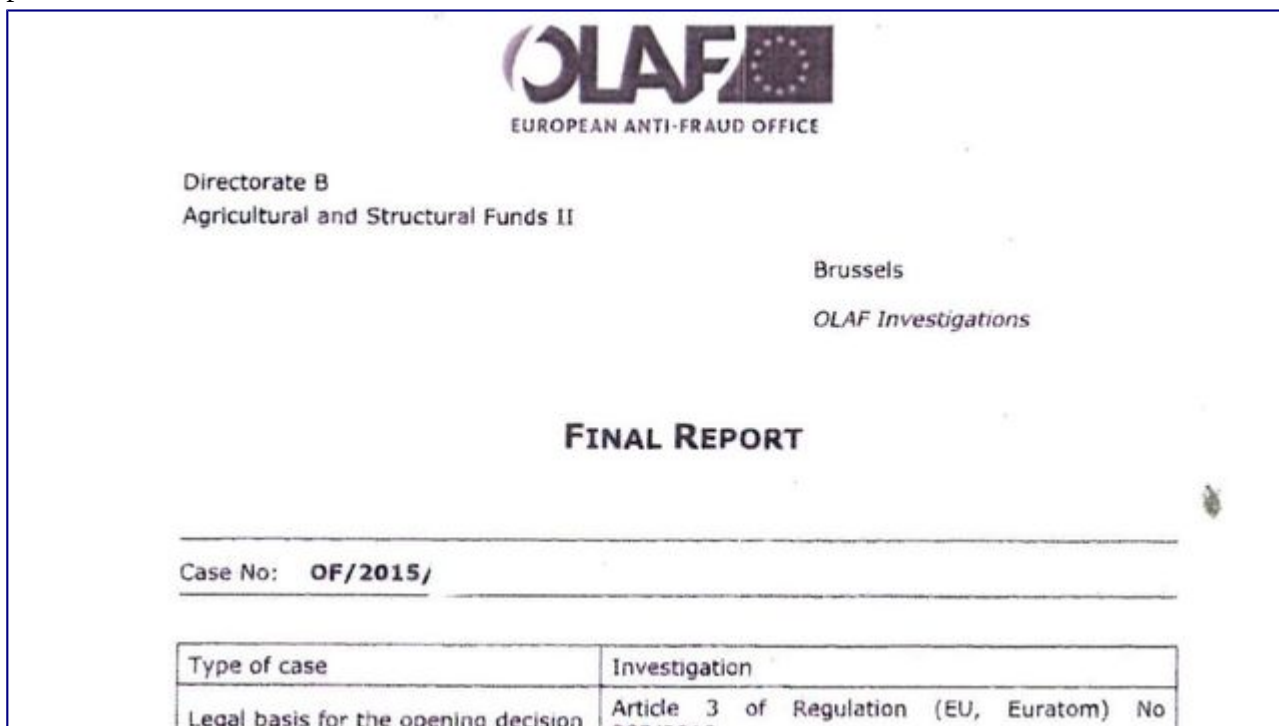

Závěrečná zpráva OLAF o vyšetřování dotace na Farmu Čapí hnízdo

Zveřejňujeme kompletní znění závěrečné zprávy OLAF o vyšetřování dotace na Farmu Čapí hnízdo

před 9 hodinami

The image shows the cover page of an OLAF report. At the top center is the OLAF logo with the text 'EUROPEAN ANTI-FRAUD OFFICE'. Below the logo, on the left, is 'Directorate B Agricultural and Structural Funds II'. On the right, it says 'Brussels' and 'OLAF Investigations'. In the center, it reads 'FINAL REPORT'. Below this, there is a line for 'Case No: OF/2015/'. At the bottom, there is a table with two columns: 'Type of case' and 'Investigation'. The 'Investigation' column contains the text 'Article 3 of Regulation (EU, Euratom) No'.

Type of case	Investigation
Legal basis for the opening decision	Article 3 of Regulation (EU, Euratom) No

Foto: [Economia](#)

Aktuálně.cz zveřejňuje celou zprávu OLAF o Čapím hnízdu v redakčním překladu.

Vážení čtenáři,

v uplynulých dnech Hospodářské noviny a Aktuálně.cz zveřejňovaly materiály o výsledku šetření Evropského úřadu pro boj proti podvodům (OLAF) o oprávněnosti dotace na projekt Farmy Čapí hnízdo. Reportéři čerpali ze závěrečné, téměř padesátistránkové zprávy, kterou OLAF zaslal českým úřadům. Ty ji odmítly zveřejnit. My jsme ji však získali a prostudovali.

Publikovali jsme texty o tom, k jakým závěrům OLAF došel, i analýzy, co to znamená pro Andreje Babiše a jeho blízké spolupracovníky i pro státní rozpočet. Snažili jsme se vysvětlit souvislosti a tuto velmi důležitou kauzu obšírně komentovali.

Andrej Babiš je jediný premiér zemí EU, kterého OLAF vyšetřoval. Byl obviněn českou policií a čeká na vydání sněmovnou k trestnímu stíhání. I proto jsme se rozhodli zprávu publikovat. Jsme přesvědčeni, že v celém textu není nic, co by opodstatňovalo její utajování. Naopak.

Zprávu jsme přeložili z angličtiny do češtiny, abychom ji mohli nabídnout všem, kteří mají zájem text prostudovat a udělat si vlastní, nezávislý názor.

Já osobně jsem hluboce přesvědčen, že jedno z nejdůležitějších práv, která česká ústava občanům dává, je právo na informace.

Závěrečná zpráva OLAF o vyšetřování dotace na Farmu Čapí hnízdo

Proto my všichni máme právo vědět, k jakým závěrům došel jeden z nejdůležitějších úřadů Evropské komise, když vyšetřoval současného českého premiéra Andreje Babiše a jeho blízké. Jaká doporučení vydal české policii i kolik peněz bude Farma Čapí hnízdo stát státní rozpočet.

Žijeme ve světě ohraničeném právy a povinnostmi. Povinností dodržovat zákony a povinností chovat se odpovědně, právem na informace a právem žít svobodně. Někdy je jedno s druhým v konfliktu. Jsmo však přesvědčeni, že řešením každého takového konfliktu je otevřenost. Naprostá a nekompromisní otevřenost. Proto jsme se rozhodli svůj překlad zprávy OLAF zveřejnit.

Vladimír Piskáček

člen představenstva a ředitel redakcí mediálního domu *Economia*

OLAF

Evropský úřad pro boj proti podvodům

Ředitelství B

Zemědělské a Strukturální fondy II

Brusel

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA

Případ č.: OF/2015/1348/B4

Druh případu Vyšetřování

Právní základ rozhodnutí o zahájení řízení Článek 3 Směrnice (EU, Euratom) č. 883/2013

Tým OLAF Zuzana HARMATHOVÁ - vyšetřovatelka

Monika MATEICKOVÁ - vyšetřovatelka

Audrius POVILIUNAS - vyšetřovatel

Datum vytvoření případu OLAF 27/11/2015

Datum rozhodnutí o zahájení řízení 26/01/2016

Dotčená(é) osoba(y) Společnost IMOBA a.s., právní nástupce společnosti Čapí hnízdo a.s., příjemce dotace v rámci projektu

Ing. Jana Mayerová, rozená Nagyová

Ing. Josef Nenadál

Zdroj informací přispěvatelé Systému hlášení podvodů

Generální ředitelství Evropské komise pro regionální a městskou politiku

Závěrečná zpráva OLAF o vyšetřování dotace na Farmu Čapí hnízdo

Systém hlášení podvodů (FNS)	Ano
Kategorie porušení zákona	Zpronevěra fondů EU Porušení pravidel Podvod
Dotčená oblast	Strukturální fondy
Způsob vyšetřování	Vyslechnutí dotčených osob Vyslechnutí svědků Operativní schůzky s národními justičními orgány Získání dokumentace týkající se případu
Byly dotčené osoby obeznámeny s tím, že bylo zahájeno vyšetřování?	Ano OCM(2017)18924 z 25/09/2017 OCM(2017)4979 z 09/03/2017 OCM(2017)4965 z 09/03/2017
Byla dotčeným osobám dána možnost vyjádřit se k faktům, které se jich týkají?	Ano OCM(2017)18924 z 25/09/2017 OCM(2017)18920 z 25/09/2017 OCM(2017)18922 z 25/09/2017 OCM(2017)22700 z 10/11/2017 (dodatečná příležitost k vyjádření, poskytnutá jedné ze tří dotčených osob, společnosti IMOBA a.s.)
Důkazy o porušení pravidel nebo podvodu	Ano
Finanční a jiné dopady	
Dopad na finanční zájmy EU	Ano
Odhadovaný dopad zjištěných skutečností	CZK 42 497 826,80 / EUR 1 647 676,40
Částky, u nichž bylo zabráněno, aby byly nepatřičně vynaloženy/převedeny	Nevztahuje se
Soudní řízení	Ano: Případ č. KRPA - 505939/TČ-2015-000093-NL
Případ vyšetřuje Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy, Odbor hospodářské kriminality a dozoruje ho Městské státní zastupitelství v Praze	
Shrnutí	

Závěrečná zpráva OLAF o vyšetřování dotace na Farmu Čapí hnízdo

Dne 25. listopadu 2015 byl OLAF informován anonymním zdrojem o údajném zneužití Strukturálních fondů v projektu spolufinancovaném Evropským fondem pro regionální rozvoj (ERDF) v rámci Regionálního operačního programu Střední Čechy 2007-2013. Příjemcem projektu byla společnost Farma Čapí hnízdo a.s. Celkový finanční objem investice byl CZK 436 588 000/EUR 16,85 mil., z čehož CZK 42 500 000/EUR 1,64 mil. poskytl ERDF. Cílem projektu bylo postavit multifunkční kongresové centrum.

Podle stěžovatele nebyla společnost, jež je příjemcem dotace, oprávněna získat podporu na základě této výzvy k předkládání projektů v rámci ROP Střední Čechy vzhledem ke skutečnosti, že tato výzva cílila pouze na malé a střední podniky (SME), zatímco příjemce dotace byl údajně propojen s velkou společností Agrofert Holding a.s., což jej vylučovalo z přijetí této formy podpory.

V průběhu správního šetření provedli vyšetřovatelé OLAF četné vyšetřovací úkony. Dokumenty a informace byly shromážděny od národních orgánů, vyslechnuty byly dvě zúčastněné osoby a několik svědků a v průběhu procesu vyšetřování bylo uskutečněno mnoho operativních schůzek s národními justičními orgány.

Vyšetřování OLAF dospělo k závěru, že rodinné vazby mezi osobami zapojenými do vlastnictví Farmy Čapí hnízdo a.s. a Agrofert Holding a.s. se zdají být takové, že poskytly těmto osobám příležitost působit společně za účelem ovlivnění obchodních rozhodnutí dotčených podniků, což znemožňuje, aby na tyto podniky bylo nahlíženo jako na ekonomicky nezávislé subjekty. Tyto dva podniky lze považovat za "propojené" v rámci příslušných právních předpisů vzhledem k faktu, že pomocí skupiny fyzických osob jednajících společně tvoří jedinou ekonomickou jednotku.

Vyšetřování dále odhalilo, že představitelé příjemce projektu poskytli nepravdivé informace a zatajili důležité informace před orgánem řídicím operační program, když v roce 2008 podali žádost o projekt a podepsali smlouvu o poskytnutí dotace. Zatajené informace ukazují, že společnost příjemce dotace nebyla znevýhodněna tak, jak je to typické pro SME. V souladu s platnými právními předpisy je tudíž Evropská komise oprávněna takovémuto příjemci odmítnout poskytnutí finanční podpory. Poskytnutí finanční pomoci podniku, jenž není znevýhodněn způsobem typickým pro SME, by bylo v rozporu s pravidly poskytování státní podpory, neboť takováto podpora bude mít zjevně za následek vážné narušení hospodářské soutěže.

Na základě rozhodnutí předchozích vlastníků společnosti a následně akcionářů společnosti se právní forma společnosti změnila ze společnosti s ručením omezeným na akciovou společnost krátce předtím, než byla v únoru 2008 podána žádost o projekt. Druh akcií, vydaných společností, umožnil jejich anonymní vlastnictví po celou dobu realizace projektu. Anonymní vlastnictví neumožňuje průběžné sledování a kontrolu toho, zda příjemce dotace splňuje během doby realizace projektu podmínky, aby mohl získat podporu určenou SME, což je v rozporu s všeobecným principem transparentnosti uplatňovaným při využívání finančních zdrojů EU. Následný prodej akcií společnosti novým vlastníkům v prosinci 2007 může být navíc pokládán za čin, jehož účelem bylo získat neoprávněnou výhodu v rozporu se smyslem příslušných zákonů EU tím, že jsou uměle vytvořeny podmínky nutné pro získání takovéto výhody.

Závěrečná zpráva OLAF o vyšetřování dotace na Farmu Čapí hnízdo

Za daných okolností se OLAF domnívá, že příprava a realizace daného projektu byly ovlivněny četnými porušeními národní a unijní legislativy, zejména Doporučení Komise, které definuje malé a střední podniky, Nařízení o strukturálních fondech, které definuje všeobecná pravidla pro získání finanční pomoci, a Nařízení Rady o ochraně finančních zájmů Evropských společenství. Tato porušení legislativy mohou zakládat podstatu pro soudní řízení na základě příslušných opatření českého trestního zákoníku o dotačním podvodu a poškozování finančních zájmů Evropské unie.

Záležitostí se česká policie zabývá od roku 2015 (případ č. KRPA-505939/TČ-2015-000093-NL). V říjnu 2017, po shromáždění a vyhodnocování informací, zahájila policie v dané záležitosti trestní řízení a všem obviněným osobám oficiálně sdělila obvinění. Národní justiční orgány by mohly využít informace shromážděné během vyšetřování OLAF pro další řízení.

1. Informace o pozadí záležitosti

Dne 25. listopadu 2015 anonymní zdroj informoval OLAF (THOR(2015)40022) o údajném zneužití Strukturálních fondů v projektu č. CZ.1.15/2.1.00/04.00095 "Multifunkční kongresový areál Čapí hnízdo" spolufinancovaném Evropským fondem pro regionální rozvoj (ERDF) v rámci Regionálního operačního programu Střední Čechy 2007-2013 (CCI 2007CZ161PO009). Příjemcem dotace pro projekt byla společnost Farma Čapí hnízdo a.s.

Celkový finanční objem investice byl CZK 436 588 000 / EUR 16,85 mil., přičemž CZK 50 000 000 / EUR 1,64 mil. pocházelo z veřejné dotace. Dotaci tvořilo z 85 % spolufinancování z programu ERDF, což odpovídá CZK 42 500 000 / EUR 1,64 mil.

Cílem projektu bylo postavit multifunkční kongresové centrum poskytující prostory pro organizování konferencí, školení, firemních akcí i dalších akcí pořádaných v regionu. Projekt byl realizován v letech 2008-2010.

Podle stěžovatele zatajili představitelé společnosti příjemce dotace - Farmy Čapí Hnízdo a.s. - důležité informace před orgánem řídicím operační program, když v roce 2008 podávali žádost o schválení projektu. Zdroj tvrdí, že Farma Čapí hnízdo a.s. byla součástí skupiny Agrofert, jednoho z největších holdingů v České republice. S ohledem na skutečnost, že projektová výzva, na základě které Farma Čapí hnízdo a.s. získala veřejnou finanční dotaci, byla určena pouze malým a středním podnikům, neměla společnost s vlastnickým propojením s velkou společností právo dotaci získat.

Stěžovatel tvrdí, že podle Příručky pro příjemce dotací, vydané orgánem řídicím ROP Střední Čechy, "musí mít finanční podpora motivační efekt, tj. žadatel by bez dotace nebyl schopen uskutečnit zamýšlenou investici".

Zdroj dále uvádí další propojení mezi projektem a společností Agrofert Holding a.s. a společnostmi na něj napojenými skrze osoby zapojené do společnosti a řízení projektu, skrze záruku za bankovní úvěr, kterou poskytla společnost Agrofert Holding a.s. společnosti, jež získala uvedenou dotaci, a skrze nemovitosti, použité během realizace projektu a vlastněné skupinou Agrofert.

Závěrečná zpráva OLAF o vyšetřování dotace na Farmu Čapí hnízdo

Kromě informací od anonymního zdroje OLAF obdržel informace od Generálního ředitelství Evropské komise pro regionální a městskou politiku (THOR(2015)41374) a od Evropského účetního dvora (THOR(2016)201). Tyto instituce předaly informace o politickém lobbování, spojeném s alokací z Evropských fondů na základě OP Podnikání a inovace (2007-2013). Jistí čeští političtí představitelé se snažili navýšit podíl finančních prostředků určených pro tento program ve prospěch velkých společností na úrok SME. Tuto skutečnost zpracoval OLAF jako podkladovou informaci a tato nebyla předmětem úkonů v rámci vyšetřování provedeného v daném případě. Záležitost se týká cílů operačního programu a pravidel pro to, kdo má v jeho rámci nárok na dotaci, schválených bilaterálně českými úřady a DG REGIO (operační program schválený Evropskou komisí jako Rozhodnutí Komise) a jako taková byla zaslána DG REGIO v rámci monitorování realizace programu.

2. Úkony v rámci vyšetřování a shromážděné důkazy

2.1 Dokumentace získaná od českých úřadů a z otevřených zdrojů

Po zahájení vyšetřování si OLAF vyžádal od českého AFCOS na ministerstvu financí dostupnou dokumentaci spojenou s projektem (THOR(2016)4008).

Dne 26. února 2016 český AFCOS poskytl OLAF pouze částečnou projektovou dokumentaci (THOR(2016)7026, THOR(2016)7029, THOR(2016)7056 a THOR(2016)8250), neboť kompletní projektovou složku (v původní podobě) orgán řídicí program předal české policii.

Tato dokumentace zahrnuje dotační smlouvu, kontrolní zprávy z kontrol provedených na místě zaměstnanci řídicího orgánu během realizace projektu a tři auditorské zprávy ze státních auditů, uskutečněných Auditním orgánem v letech 2011, 2012 a 2013 konkrétně na tomto projektu - auditů č. PAS/01/2011/95, PAS/01/2012/95 a 017/13/ROPSČ. Jeden z auditů byl proveden bez nálezů, zatímco oba zbývající konstatovaly stejnou nesrovnalost - do žádosti o provedení platby, podané řídicímu orgánu za účelem vyplacení peněz (dne 29. prosince 2009), příjemce dotace zahrnul fakturu vydanou stavební společností, která byla ale vyplacena až poté (7. a 8. ledna 2010). Příslušná částka na faktuře (CZK 15 127 336,78 / EUR 584 230) byla identifikována jako neoprávněný výdaj, a auditorský orgán proto uložil pokutu ve výši CZK 6 milionů / EUR 231 720. V důsledku úspěšného odvolání ze strany příjemce dotace byla částka pokuty snížena na 1 % původní výše.

Informace uveřejněné na webové stránce ministerstva pro místní rozvoj (www.strukturání-fondy.cz) ukazují, že daný projekt byl dokončen a částka veřejné podpory poskytnutá příjemci dotace byla CZK 49 997 443 / EUR 1,93 mil., z níž 85% podíl spolufinancování na straně ERDF činil CZK 42 497 826,80 / EUR 1 647 676,40.

Závěrečná zpráva OLAF o vyšetřování dotace na Farmu Čapí hnízdo

2.2 Audit provedený českým Auditním orgánem v roce 2016

Když DG REGIO obdrželo kopii anonymní stížnosti v souvislosti s uvedeným projektem s tím, že příjemce projektu neměl zřejmě nárok na dotaci jako SME, jeho představitelé 18. února 2016 požádali český Auditní orgán o provedení auditu projektu a ověření, zda na proplacené výdaje měl příjemce dotace nárok.

Během měsíce května 2016 Auditní orgán ministerstva financí provedl mimořádný audit č. ROPSC/2016/MO/001 uvedeného projektu.

Dne 19. května 2016 obdržel OLAF od DG REGIO kopii závěrečné zprávy o auditu (OCM(2016)16389). Kromě samotné zprávy o auditu Auditní orgán předal 9. května 2016 DG REGIO (THOR)2016)16050) hlavní závěry auditu v samostatném dopise. V tomto dopise Auditní orgán uvádí, že jeho auditoři prověřili celkové výdaje, potvrzené v daném projektu, a označili je za způsobilé. Auditní orgán nicméně tvrdil, že rozsah auditu byl omezen vzhledem k faktu, že jeho auditoři nemohli provádět audit u jiných ekonomických subjektů, než byl příjemce dotace. Podle jejich názoru by takovéto kontroly byly nezbytné, pokud by Auditní orgán měl vyhodnotit, zda jiné společnosti provázané s příjemcem dotace působily na stejných relevantních nebo sousedních trzích, a tudíž by musely být vzaty v úvahu při vyhodnocení jejich náležitosti mezi SME.

Během auditu Auditního orgánu si jeho auditoři vyžádali konkrétní dokumentaci od právního nástupce příjemce dotace (Farma Čapí Hnízdo a.s.), společnosti IMOBA a.s. Týkala se mj. prezenčních listin z valných hromad Farmy Čapí hnízdo a.s., které se konaly v letech 2008-2010, a kopií zmocnění vydaných akcionáři jejich právním zástupcům, kteří je na valných hromadách v letech 2008-2010 zastupovali. Dokumenty uvedené na seznamu společnost IMOBA a.s. auditorům neposkytla. Její představitelé tvrdili, že takové dokumenty nemusí existovat, pokud zástupci akcionářů přinesli na valnou hromadu samotné akcie.

2.3 Dokumentace, získaná od českých justičních orgánů, z otevřených zdrojů a od několika svědků na základě výsledků

Během operativních schůzek s policií, které se konaly v letech 2016-2017, vyšetřovatelé OLAF požadovali a také obdrželi kopii spisu - s výjimkou dokumentů, které policie získala na základě soudního povolení (tj. dokumentů podléhajících bankovnímu tajemství). Kopie shromážděných dokumentů - projektová dokumentace získaná od řídicího orgánu OP, získané smlouvy a kompletní účetní knihy z let 2007-2014 od IMOBA a.s. - byly připojeny k zápisům z těchto operativních schůzek, které byly náležitě začleněny do registračního systému OLAF (THOR(2016)25069, OCM(2016)1896, OCM(2017)10494, OCM(2017)18580 a OCM(2017)20266. Během svědecké výpovědi poskytl pan Kubiska OLAF jistou dodatečnou dokumentaci OCM(2017)8430. Poté, co byl vyslechnut, poslal pan Martin Herodes OLAF několik dokumentů (OCM(2017)9878).

Ze získaných dokumentů zjistil OLAF následující fakta:

Závěrečná zpráva OLAF o vyšetřování dotace na Farmu Čapí hnízdo

2.3.1 Projektová výzva

Dne 20. prosince 2007 Regionální rada regionu soudržnosti Střední Čechy zveřejnila projektovou výzvu č. 4 ROP NUTS 2 SČ v rámci Regionálního operačního programu Střední Čechy 2007-2013.

Dle bodu 5 textu projektové výzvy:

- *"Podnikatelé podle paragrafu 2 zákona č. 513/1991 Sb. obchodního zákoníku, splňující kritéria malých a středních podniků, provozující svou obchodní činnost po dobu nejméně dvou let a provozující svou činnost v oblasti cestovního ruchu.*
- *Podnikatelé podle paragrafu 2 zákona č. 513/1991 Sb. obchodního zákoníku, splňující kritéria malých a středních podniků, provozující svou činnost v oblasti cestovního ruchu a provozující svou obchodní činnost po méně než dva roky (platné pouze pro projekty na území obce s méně než 2000 obyvatel)."*

V bodě A "Definice pojmů" v Instrukcích pro žadatele a příjemce dotací pro Výzvu č. 4 uveřejněnou v rámci Regionálního operačního programu Střední Čechy se definice malého a středního podniku týká následujícího:

"Při stanovení počtu zaměstnanců a ročního obratu nebo bilanční sumy roční rozvahy je nezbytné zahrnout data o partnerských podnicích nebo propojených podnicích (existují-li) v souladu s unijní legislativou - Doporučením Komise č. 2003/361/EC z 6. května 2003, týkajícím se definice mikropodniků, malých a středních podniků (Úřední věstník L 124 z 20. května 2003, str. 36), výňatek z tohoto doporučení je citován v Příloze nařízení Komise (ES) č. 364/2004 z 25. února 2004, kterým se mění nařízení (ES) č. 70/2001, co se týče rozšíření oblasti jeho působnosti, aby bylo možné zahrnout podporu pro účely výzkumu a vývoje."

V souladu s bodem VIII.2 Instrukcí pro žadatele a příjemce dotací na základě Výzvy č. 4:

"Žadatel/příjemce dotace je povinen prokázat, že je malým nebo středním podnikem. Pokud nesplní tento požadavek, je automaticky považován za velký podnik. Malé a střední podniky jsou definovány na základě splnění dvou kritérií, tj. počtu zaměstnanců a výše ročního obratu nebo bilanční sumy roční rozvahy. Když je stanovována hodnota těchto ukazatelů, podnik je povinen vzít v potaz údaje jeho partnerských a propojených podniků.

Více podrobností lze nalézt v Doporučení Komise č. 2003/361/EC z 6. května 2003 týkajícím se definice mikropodniků, malých a středních podniků, výňatek z tohoto doporučení je uveden v Příloze k nařízení směrnice Komise (ES) č. 364/2004 z 25. února 2004.

Výpočty je zapotřebí provést za použití formuláře uvedeného v příručce Komise: Vzor prohlášení o údajích o způsobilosti podniku jako malého nebo středního -

http://ec.europa.eu/enterprise/enterprise_policy/sme_definition/sme_user_guide_cs.pdf."

Závěrečná zpráva OLAF o vyšetřování dotace na Farmu Čapí hnízdo

2.3.2 Projektová žádost

Dne 29. února 2008 podala společnost Farma Čapí hnízdo projektovou žádost na základě Výzvy č. 4 ROP NUTS 2 SČ, která byla podána v monitorovacím systému Benefit pod unikátním číslem 07hHqP0003. Číslo příslušného projektu je CZ.1.15/2.1.00/04.00095. Projektová žádost byla podepsána panem Josefem Nenadálem a paní Janou Nagyovou.

Celkové způsobilé náklady projektu byly spočítány žadatelem v bodě 13 žádosti ve výši CZK 277 mil., z toho CZK 227 mil. měl zaplatit žadatel sám a CZK 50 mil. z dotace (spolufinancování EU v částce CZK 42,5 mil.). Žadatel v žádosti uvedl, že za účelem vlastního financování investice použije bankovní úvěr ve výši CZK 386,5 mil. a své vlastní disponibilní zdroje ve výši CZK 6,6 mil. Společně s nezpůsobilými výdaji byl celkový rozpočet projektu odhadnut na CZK 436,6 mil.

V této projektové žádosti je jako hlavní kontaktní osoba uvedena paní Jana Nagyová. Jako osoba zodpovědná za konzultace v oblasti marketingu a dotací je paní Jana Nagyová uvedena v žádosti jako ředitelka společnosti EUTRAIN s.r.o. Další členové představenstva společnosti, pan Josef Nenadál a pan Luděk Kalivoda, vydali pro paní Janu Nagyovou pověření jednat jménem společnosti Farma Čapí hnízdo a.s. při přípravě a realizaci projektu.

Dne 17. ledna 2008 byl pan Josef Nenadál zvolen předsedou představenstva a paní Jana Mayerová, rozená Nagyová místopředsedkyní představenstva společnosti ZZN AGRO Pelhřimov a.s. (IČ: 625 08 873). Tyto funkce zastávali až do 5. ledna 2010. V období 6. leden 2010 - 22. srpen 2010 působil pan Nenadál jako předseda a v období 6. leden 2010 - 22. srpen 2011 paní Nagyová jako místopředsedkyně dozorčí rady této společnosti.

V souladu s daty zaznamenanými v českém Obchodním rejstříku byl pan Josef Nenadál zaměstnancem společnosti Farma Čapí hnízdo a.s. v období od 1. ledna 2008 do 31. července 2010. Podle těchto záznamů nebyla paní Jana Mayerová, rozená Nagyová nikdy zaměstnankyní společnosti Farma Čapí hnízdo a.s. V letech 2008-2010 byla zaměstnankyní společnosti EUTRAIN s.r.o. (IČ: 255 60 328). Podle dat z Obchodního rejstříku byla paní Jana Mayerová, rozená Nagyová v tomto období členkou statutárních orgánů společností Farma Čapí hnízdo a.s. a EUROFACTUM o.p.s. (obecně prospěšná společnost), IČ: 282 77 074.

Dne 20. února 2008 bylo jméno společnosti ZZN AGRO Pelhřimov a.s. změněno na Farma Čapí hnízdo a.s.

V bodu 5 projektové žádosti je společnost Farma Čapí hnízdo a.s. označena jako malý podnik.

V příloze projektové žádosti poskytla společnost Farma Čapí hnízdo a.s. účetní knihy společnosti ZZN AGRO Pelhřimov s.r.o. za rok 2005 společně se Zprávou o vlastnických vztazích společnosti s propojenými podniky. Podle této zprávy byla jediným vlastníkem společnosti ZZN AGRO Pelhřimov s.r.o. v daném účetním období společnost ZZN Pelhřimov a.s.

Závěrečná zpráva OLAF o vyšetřování dotace na Farmu Čapí hnízdo

2.3.3 Prohlášení o způsobilosti podniku jako SME

V příloze 2 Instrukcí pro žadatele a příjemce dotace na základě Výzvy č. 4 jsou uvedeny povinné přílohy k žádosti o schválení projektu. Podle tohoto textu je povinnou přílohou č. 4 Prohlášení o způsobilosti jako SME. *"Toto prohlášení je předloženo pouze těmi žadateli, kteří v žádosti o schválení projektu prohlašují, že splňují definici SME. Vypĺňují formulář Prohlášení o způsobilosti podniku jako malý nebo střední podnik. Tento formulář vychází z příručky Komise, která má za cíl poskytnout podporu implementaci Doporučení Komise z 6. května 2003 týkající se definice mikropodniků, malých a středních podniků, která nahrazuje Doporučení č. 96/280/ES z 3. dubna 1996. Formulář byl zveřejněn na webové stránce www.ropstrednicechy.cz."*

V příloze 4 žádosti o schválení projektu žadatel poskytl prohlášení o způsobilosti žadatelské společnosti jako SME, viz příloha 9 této zprávy. Toto prohlášení bylo podepsáno paní Janou Nagyovou a panem Josefem Nenadalem jako představiteli představenstva společnosti, jež je příjemcem dotace. V tomto prohlášení uvedení představitelé stvrдили svými podpisy, že společnost Farma Čapí hnízdo a.s. byla samostatným podnikem a že v příslušném účetním období (OLAF potvrdil, že to byl rok 2007) nemá zaměstnance, roční obrat činí 9000 eur a bilanční suma roční rozvahy částku 274 000 eur. Ve stejné době v tomto prohlášení svými podpisy stvrдили, že "ve srovnání s předchozím účetním obdobím nedošlo k žádným změnám ohledně údajů, což by mohlo vést ke změně kategorie žadatelského podniku (mikropodnik, malý, střední a velký podnik)."

2.3.4 Vlastnictví podniku

V příloze žádosti o schválení projektu společnost Farma Čapí hnízdo a.s. poskytla roční účetní výkazy společnosti ZZN AGRO Pelhřimov s.r.o. za rok 2005 společně se Zprávou o vlastnické struktuře společnosti a propojených společností. Podle této zprávy byla v daném účetním období jediným vlastníkem společnosti ZZN AGRO Pelhřimov s.r.o. společnost ZZN Pelhřimov a.s.

Podle účetních výkazů společnosti ZZN AGRO Pelhřimov s.r.o. za rok 2006, uveřejněných v českém on-line registru Sbírka listin, zůstala společnost ZZN Pelhřimov a.s. jediným vlastníkem společnosti ZZN AGRO Pelhřimov s.r.o. také v průběhu celého roku 2006.

Podle účetních výkazů společnosti ZZN AGRO Pelhřimov s.r.o. za období leden - říjen 2007, uveřejněných v českém on-line registru Sbírka listin, zůstala společnost ZZN Pelhřimov s.r.o. jediným vlastníkem společnosti ZZN AGRO Pelhřimov s.r.o. také během tohoto uvedeného období.

Dne 1. prosince 2007 se změnila právní forma společnosti ZZN AGRO Pelhřimov s.r.o. ze společnosti s ručením omezeným na akciovou společnost, což bylo zapsáno v Obchodním rejstříku.

Podle neověřené kopie kupní smlouvy z 31. prosince 2007 se vlastnická struktura společnosti ZZN AGRO Pelhřimov a.s. změnila, když její předchozí vlastník, společnost ZZN Pelhřimov a.s., prodal a předal 100 % akcií společnosti třem novým vlastníkům (příloha 17 této zprávy).

V období 2005-2007 měla společnost ZZN Pelhřimov a.s. stabilního majoritního, respektive jediného vlastníka - společnost Agrofert Holding a.s. Na základě hospodářských výsledků za období

Závěrečná zpráva OLAF o vyšetřování dotace na Farmu Čapí hnízdo

2005-2010 splňuje Agrofert Holding a.s. podmínky pro velký podnik ve smyslu Doporučení Komise č. 2003/361/EC.

2.3.5 Akcie společnosti a vývoj jejich vlastnictví

Podle notářského zápisu č. NZ406/2007, N 448/2007 zapsaného dne 22. listopadu 2007 notářem JUDr. Svatoplukem Procházkou, který byl publikován v elektronické Sbírce listin, schválil jediný vlastník společnosti, společnost ZZN Pelhřimov a.s., mimořádnou účetní závěrku společnosti ZZN AGRO Pelhřimov s.r.o. a změnu její právní formy ze společnosti s ručením omezeným na akciovou společnost. Důsledkem toho se dne 22. listopadu 2007 společnost ZZN Pelhřimov a.s. stala vlastníkem 20 akcií na doručitele společnosti ZZN AGRO Pelhřimov a.s. v nominální hodnotě CZK 100 000 za akcii. Stala se také jediným vlastníkem společnosti ZZN AGRO Pelhřimov a.s., což bylo zapsáno v Obchodním rejstříku 1. prosince 2007. Podle uvedeného notářského zápisu z 22. listopadu 2007: *"Akcije budou vydány v listinné formě a nebudou zapsány." Záznam dále uvádí, že: "Akcije budou vydány ve formě hromadných akcií, neboť vlastník společnosti se stává jediným akcionářem společnosti."*

Podle čl. 7.3 Stanov společnosti ZZN AGRO Pelhřimov a.s. (později Farma Čapí hnízdo a.s.), schválených v okamžiku změny právní formy společnosti dne 22. listopadu 2007: *"Na základě písemné žádosti, podané majitelem, je společnost povinna vydat jednotlivé akcie vlastníku hromadných akcií, které je nahradí. To má být učiněno ve lhůtě 90 dnů ode dne doručení písemné žádosti."*

Na základě vyjádření představitelů společnosti IMOBA a.s. 13. října 2017 - právního nástupce společnosti příjemce - nebyly nikdy vydány žádné hromadné akcie a akcionáři se dohodli s představiteli společnosti, že místo nich budou vydány jednotlivé akcie.

OLAF upozorňuje, že Stanovy společnosti ZZN AGRO Pelhřimov a.s. vyžadují, aby akcionáři žádali o změnu formy akcií písemně. Kopie takovéto žádosti nebyla OLAF poskytnuta žádnou z dotčených osob, když jim byla poskytnuta možnost vyjádřit se ke zjištěným skutečnostem, a forma "dohody" na změně formy akcií jimi nebyla vysvětlena.

Společnost IMOBA a.s., která koupila 100 % akcií společnosti Farma Čapí hnízdo a.s. v roce 2013, poskytla OLAF neověřenou kopii kupní smlouvy z 31. prosince 2007. Podle této smlouvy prodávající, společnost ZZN Pelhřimov a.s., prodal 20 kusů akcií na doručitele společnosti ZZN AGRO Pelhřimov a.s. v listinné formě třem kupujícím, tj. Adrianě Bobekové, Andreji Babišovi Jr. a Monice Babišové. Celková kupní cena 20 akcií byla celkem CZK 2 386 000. Kupující nakoupili následující počet akcií:

Adriana Bobeková - 5 ks, č. 001-005

Andrej Babiš Jr. - 5 ks, č. 006-010

Monika Babišová - 10 ks, č. 011-020

Závěrečná zpráva OLAF o vyšetřování dotace na Farmu Čapí hnízdo

Podle článku II.5 kupní smlouvy byli kupující povinni zaplatit za zakoupené akcie do šesti měsíců od dne podpisu smlouvy.

Podle neověřené kopie výpisu z bankovního účtu společnosti ZZN Pelhřimov a.s. pan Andrej Babiš (otec Adriany Bobekové a Andreje Babiše Jr. a partner Moniky Babišové) zaplatil za příslušné akcie kupní cenu CZK 2 386 000 dne 15. září 2008.

Pan Martin Herodes, který byl jako svědek vyslechnut vyšetřovateli OLAF 28. března 2017, poskytl OLAF neověřené kopie tří kupních smluv, na jejichž základě získal 12 kusů akcií společnosti Farma Čapí hnízdo a.s. Na základě těchto dokumentů podepsal tyto smlouvy s Adrianou Bobekovou, Andrejem Babišem Jr. a Monikou Babišovou.

Podle poskytnuté neověřené kopie smlouvy, podepsané 16. února 2008 (příloha 18 této zprávy), pan Martin Herodes koupil 1 ks akcie (č. 005) společnosti Farma Čapí hnízdo a.s. o nominální hodnotě CZK 100 000 od paní Adriany Bobekové. Kupní cena této akcie byla CZK 119 300. Kupující měl zaplatit za zakoupenou akcii do jednoho měsíce ode dne podpisu smlouvy. Předání akcie bylo kupujícím stvrzeno podpisem dané smlouvy.

Podle poskytnuté neověřené kopie smlouvy, podepsané 16. února 2008 (příloha 18 této zprávy), pan Martin Herodes koupil 1 kus akcií (č. 006) společnosti Farma Čapí hnízdo a.s. v nominální hodnotě CZK 100 000 od pana Andreje Babiše Jr. Kupní cena této akcie byla CZK 119 300. Kupující byl povinen zaplatit za zakoupenou akcii do měsíce ode dne podpisu smlouvy. Předání akcie bylo kupujícím stvrzeno podpisem dané smlouvy.

Podle poskytnuté neověřené kopie smlouvy, podepsané 16. února 2008 (příloha 18 této zprávy), pan Martin Herodes koupil 10 kusů akcií (č. 011-020) společnosti Farma Čapí hnízdo a.s. v nominální hodnotě CZK 100 000 za akcii od paní Moniky Babišové. Kupní cena těchto akcií byla CZK 1 193 000. Kupující byl povinen zaplatit za zakoupené akcie do měsíce ode dne podpisu smlouvy. Předání akcie bylo kupujícím stvrzeno podpisem dané smlouvy.

Navzdory žádosti, zaslané e-mailem 8. června 2017, pan Martin Herodes neposkytl OLAF potvrzení o platbě za zakoupené akcie. Právní firma, zastupující pana Heroda, informovala OLAF, že nemá k dispozici žádný takový dokument, vzhledem k času, který uplynul od roku 2008.

Společnost IMOBA a.s. poskytla Policii ČR neověřené kopie tří kupních smluv, na jejichž základě nabyla všech 20 akcií společnosti Farma Čapí hnízdo a.s. v listopadu 2013 (příloha 19 této zprávy). Podle těchto neověřených kopií byly smlouvy podepsány panem Andrejem Babišem za společnost IMOBA a.s. jako kupcem a paní Gabrielou Knapovou, panem Václavem Knotkem a panem Alexejem Bílkem na straně prodávajících. Tyto tři osoby byly ve smlouvách uvedeny jako prodávající. Ačkoliv tyto transakce zaostávají za časovým rámcem realizace projektu, tato zpráva je zmiňuje vzhledem k faktu, že na základě výše uvedených kupních smluv byly vlastníky akcií v roce 2013. Jelikož není známo, kdy a jak se staly jejich vlastníky, tyto osoby mohly být vlastníky také během období 2008-2010, kdy se účastnily schůzí valné hromady společnosti. Policie ČR se pokusila vyslechnout paní Knapovou, pana Kotka a pana Bílka a OLAF taktéž vyzval pana Kotka,

Závěrečná zpráva OLAF o vyšetřování dotace na Farmu Čapí hnízdo

aby vypovídal jako svědek, avšak tyto osoby se během výsledků odvolávaly na profesní povinnost právních zástupců zachovávat mlčenlivost a odmítly poskytnout vyjádření, která by mohla objasnit, jakou úlohu hrály v dané společnosti.

Podle neověřené kopie smlouvy, podepsané 18. listopadu 2013 s paní Gabrielou Knapovou, společnost IMOBA a.s. koupila 12 kusů akcií (číslo 001-004, 007-010 a 017-020) společnosti Farma Čapí hnízdo a.s. v nominální hodnotě každé akcie CZK 100 000. Kupní cena za všech 12 akcií byla CZK 30 000. Kupující byl povinen zaplatit za zakoupené akcie do tří týdnů ode dne podpisu smlouvy, což bylo potvrzeno kopií pokladní stvrzenky. Předání akcií bylo potvrzeno poskytnutými neověřenými kopiemi předávacího protokolu z 18. listopadu 2013.

Podle neověřené kopie smlouvy, podepsané 18. listopadu 2013 s panem Václavem Knotkem, společnost IMOBA a.s. koupila 4 kusy akcií (číslo 011-014) společnosti Farma Čapí hnízdo a.s. v nominální hodnotě každé akcie CZK 100 000. Kupní cena za všech 12 akcií byla CZK 10 000. Kupující byl povinen zaplatit za zakoupené akcie do tří týdnů ode dne podpisu smlouvy, což bylo potvrzeno kopií pokladní stvrzenky. Předání akcií bylo potvrzeno poskytnutými neověřenými kopiemi předávacího protokolu z 18. listopadu 2013.

Podle neověřené kopie smlouvy, podepsané 18. listopadu 2013 s paní Gabrielou Knapovou, společnost IMOBA a.s. koupila 12 kusů akcií (č. 015-016, 005-006) společnosti Farma Čapí hnízdo a.s. v nominální hodnotě každé akcie CZK 100 000. Kupní cena za všech 12 akcií byla CZK 10 000. Kupující byl povinen zaplatit za zakoupené akcie do tří týdnů ode dne podpisu smlouvy, což bylo potvrzeno kopií pokladní stvrzenky. Předání akcií bylo potvrzeno poskytnutými neověřenými kopiemi předávacího protokolu z 18. listopadu 2013.

2.3.6 Valné hromady ve firmě Farma Čapí hnízdo a.s. 2008-2010

Dostupné záznamy z valných hromad organizovaných společnostmi ZZN AGRO Pelhřimov a.s. / později přejmenované na Farma Čapí hnízdo a.s. ukazují následující skutečnosti:

Podle seznamu účastníků mimořádné valné hromady společnosti ZZN AGRO Pelhřimov a.s. ze 17. ledna 2008 se této schůzi zúčastnili jako akcionáři nebo jejich zástupci: paní Gabriela Knapová (akcie č. 001-010) a pan Václav Knotek (akcie č. 011-020). V zápisu z této mimořádné valné hromady stojí: *"Schůzky se zúčastnili 2 akcionáři společnosti, představující 100 % vlastnických práv a hlasů."*

Podle seznamu účastníků mimořádné valné hromady společnosti Farma Čapí hnízdo a.s. z 5. ledna 2010 se této valné hromady zúčastnili jako akcionáři nebo jejich zástupci: paní Gabriela Knapová (akcie č. 001-004, 007-010, 017-020), pan Václav Knotek (akcie č. 011-014) a pan Alexej Bílek (akcie č. 015-016, 005-006). V zápisu z této mimořádné valné hromady stojí: *"Schůzky se zúčastnili 3 akcionáři společnosti, představující 100 % vlastnických práv a hlasů."*

Podle seznamu účastníků řádné valné hromady společnosti Farma Čapí hnízdo a.s. z 31. srpna 2010 se této valné hromady zúčastnili jako akcionáři nebo jejich zástupci: paní Gabriela Knapová (akcie

Závěrečná zpráva OLAF o vyšetřování dotace na Farmu Čapí hnízdo

č. 001-004, 007-010, 017-020), pan Václav Knotek (akcie č. 011-014) a pan Alexej Bílek (akcie č. 015-016, 005-006). V zápisu z této valné hromady stojí: *"Schůzky se zúčastnili 3 akcionáři společnosti, představující 100 % vlastnických práv a hlasů."*

Podle seznamu účastníků řádné valné hromady společnosti Farma Čapí hnízdo a.s. z 22. srpna 2011 se této valné hromady zúčastnili jako akcionáři nebo jejich zástupci: paní Gabriela Knapová (akcie č. 001-004, 007-010, 017-020), pan Václav Knotek (akcie č. 011-014) a pan Alexej Bílek (akcie č. 015-016, 005-006). V zápisu z této valné hromady stojí: *"Schůzky se zúčastnili 3 akcionáři společnosti, představující 100 % vlastnických práv a hlasů."*

Podle čl. 7.2 Stanov společnosti ZZN AGRO Pelhřimov a.s. (později Farma Čapí hnízdo a.s.), schválených jejím jediným akcionářem, společností ZZN Pelhřimov a.s. 22. listopadu 2007 (zapsáno v notářském zápisu č. NZ 406/2007, N 448/2007): *"Akcie lze kdykoliv převádět. Práva spojená s vlastnictvím akcií připadají takové osobě, která je schopna akcie předložit, nebo je schopna doložit - písemným potvrzením úschovy akcií - že tyto akcie byly v její prospěch uloženy v souladu s platnými pravidly."*

Představitelé společnosti IMOBA a.s. zaslali obecné vyjádření (z 13. října 2017), v němž tvrdí, že osoby předkládající akcie společnosti před notářem nemusely být nutně vlastníky těchto akcií a v praxi často nebyvaly (jedná se o standardní postup, kdy na valných hromadách jsou akcionáři zastoupeni jinými osobami). I když jsou tyto osoby uvedeny na seznamu v zápisech ze schůzí valné hromady jako akcionáři, notář nemá možnost ověřit okolnosti a platnost případného převodu akcií, a tudíž domnělé vlastnictví akcií dvěma/třemi jmenovanými osobami nemá žádnou relevanci.

OLAF upozorňuje, že ve svém vyjádření společnost IMOBA a.s. nepotvrdila, kdo byli podle zápisů akcionáři účastníci se těchto schůzí valné hromady, tj. zda přítomní právní zástupci byli sami akcionáři, nebo pouze zastupovali skutečné akcionáře na základě písemné plné moci. Podle par. 184(1) Obchodního zákoníku č. 513/1991 Sb. musí být takováto plná moc provedena v písemné podobě. Jak je uvedeno v části 2.2 této zprávy, kopie těchto plných mocí byly od společnosti IMOBA a.s. vyžádány Auditním orgánem Ministerstva financí ČR a nebyly poskytnuty.

OLAF rovněž upozorňuje, že pan Knotek, předseda představenstva společnosti IMOBA a.s., byl jednou ze tří osob účastnících se uvedených schůzí valné hromady. Během výslechu pana Knotka chtěl OLAF potvrdit, zda účastníci těchto schůzí byli akcionáři společnosti nebo jejich zástupci. Pan Knotek ale neodpověděl na otázky vyšetřovatelů s odvoláním na povinnost zachovávat mlčenlivost.

2.3.7 Prohlášení pana Andreje Babiše týkající se vlastnictví Farmy Čapí hnízdo a.s. a projektu jako takového

Podle vyjádření pana Andreje Babiše, které učinil během interview (vyšlo 19. září 2013) s týdeníkem Respekt (www.respekt.cz) ohledně projektu výstavby kongresového centra Čapí hnízdo: *"Nevím, myslím, že ta farma je v majetku nějakých právníků."*

Závěrečná zpráva OLAF o vyšetřování dotace na Farmu Čapí hnízdo

Podle vyjádření pana Andreje Babiše, které učinil během 43. schůze Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, konané 23. března 2016: "V roce 2005 jsem přemýšlel o vybudování rodinné farmy se zvířaty. Farmu měla stavět společnost IMOBA a.s patřící do skupiny Agrofert. Ale ten projekt nebyl ekonomicky efektivní. Posléze společnost IMOBA zvažovala alternativu - výstavbu kongresového centra pro skupinu Agrofert. Ani tenhle záměr nebyl ziskový. Následně v roce 2007 specialista na evropské fondy navrhl sepsání nového projektu na zařízení pro veřejnost, což se přeměnilo na stavbu multifunkčního kongresového centra Farma Čapí hnízdo. Tento projekt, který se kvalifikoval pro evropskou dotaci, byl ekonomicky rentabilní. Protože projekt se nezabýval podnikáním Agrofertu, nechtěl jsem ho uskutečnit v rámci skupiny Agrofert, a proto jsem se tím nechtěl zabývat a taky nezabýval.

Společnost Farma Čapí hnízdo a.s. vlastnily v dotčeném období mé dvě dospělé děti a bratr mojí partnerky, který držel poměrnou část akcií pro mé dvě nezletilé děti a mou partnerku."

2.3.8 Externí hodnocení projektového návrhu předcházející jeho schválení

V červnu - červenci 2008 byla příslušná projektová žádost posouzena dvěma nezávislými externími experty vybranými řídicím orgánem operačního programu - paní Ivanou Havlíkovou a panem Karlem Mojžišíkem.

Podle závěrečných poznámek paní Havlíkové představuje projekt výstavby kongresového centra Farma Čapí hnízdo "rozsáhlou a finančně velmi náročnou investici. Plánovaný areál by mohl velmi dobře sloužit jako reprezentativní sídlo pro významného investora - mohl by se stát místem pořádání jeho firemních akcí. Avšak přínos tohoto projektu pro celý region a efektivní využití investovaných finančních prostředků nebyly dostatečně prokázány - s odkazem na stavební plány a projektovou dokumentaci."

Níže jsou závěry pana Mojžišíka:

"Je zřejmé, že žadatel vynaložil nemalé úsilí na organizační, personální a designovou přípravu projektu. Na druhé straně ale investiční oblast CF je zpracována nepřesvědčivě a také provozní oblast CF, a tudíž finanční udržitelnost provozu, vykazuje značné nedostatky a chyby v některých důležitých položkách. Žadatel nevěnoval dostatečnou pozornost transparentnosti a kontrolovatelnosti předpokládaných provozních ukazatelů (viz výkaz o hospodaření), což zbytečně vzbudilo pochybnosti ohledně důležitých položek ve výkazu zisků a ztrát (viz výše paragraf IV.d), které by bývaly mohly být rozptýleny v případě, pokud by byl přístup k transparentnosti ekonomické části pečlivější. Zásadní námitky hodnotitele přetrvávají v otázce proveditelnosti jednotlivých finančních scénářů v investiční fázi a ohledně projektového investičního CF a vybraných důležitých bodů ve výkazu zisků a ztrát (příjmy z reklamy, pronájem, náklady na služby).

Rozsah, detaily a kontrolovatelnost toho, jak byla tato ekonomická část projektové provozní fáze vypracována, jsou nedostatečné.

Závěrečná zpráva OLAF o vyšetřování dotace na Farmu Čapí hnízdo

Na druhé straně je nutné poznamenat, že toto je hodnocení ekonomické části projektu, kterou může žadatel poměrně snadno napravit.

Co je nicméně důležité, je to, který scénář financování investiční oblasti CF je platný (II.c) - jaký harmonogram pro čerpání dotace z ROP je platný a jaká výše půjček je nezbytná, aby se pokryl investiční rozpočet. Scénář půjčky ve výši CZK 385 milionů je odůvodněný pouze s výraznými připomínkami a scénář půjčky ve výši CZK 437 milionů je v podstatě neuskutečnitelný.

Pokud bude žadatel schopen doložit a odůvodnit, že plánované indikátory, které toto hodnocení rozporuje, jsou realistické, a doloží kalkulace a parametry toho, že vybrané příjmy (reklama, pronájem) a náklady jsou realistické, pak projekt a jeho operační fáze může být posouzen jako finančně proveditelný a udržitelný. Toto posouzení ale nelze jednoznačně provést v této fázi projektového hodnocení."

Představitelé společnosti IMOBA a.s. poskytli vyjádření, podle něhož si společnost Farma Čapí hnízdo a.s. nikdy nebyla vědoma výše uvedených expertních názorů externích hodnotitelů projektové žádosti. O jejich existenci se dozvěděli až z médií na jaře 2017.

OLAF shledává postoj řídicího orgánu při hodnocení a schvalování tohoto projektu jako poněkud neobvyklý a upozorňuje na tento fakt DG REGIO. Oba externí experti formulovali své výhrady k různým aspektům projektové žádosti a navrhli projektovému žadateli, ať vyjasní zmíněné nedostatky ve svém projektovém návrhu. Příjemce dotace ovšem nebyl nikdy informován o výsledcích externího hodnocení a nebylo po něm požadováno vysvětlení sporných bodů v popisu projektu. Bez ohledu na závažnost připomínek expertů a absenci vysvětlení ze strany projektového žadatele byl daný projekt schválen.

2.3.9 Partneri příjemce dotace při realizaci projektu

Projektová žádost v bodě 7 obsahuje informace o partnerech příjemce dotace. Společnost Farma Čapí hnízdo a.s. uvádí v této části žádosti následující subjekty:

- Golf Konopiště a.s. (IČ: 256 16 242)
- ZZN Pelhřimov a.s. (IČ: 466 78 140)
- Jaroslav Pelíšek FOTO, živnostník (IČ: 667 80 551)
- Obec Olbramovice (IČ: 002 32 416)
- TK PLUS s.r.o. (IČ: 253 10 593)

Příloha 3 k Dodatečným informacím k projektové žádosti obsahuje dvě dohody o spolupráci. První byla uzavřena mezi společnostmi Farma Čapí hnízdo a.s. a společností Golf Konopiště a.s. (IČ: 256 16 242). Podle této smlouvy poskytne společnost Golf Konopiště a.s. své ubytovací kapacity Farmě Čapí hnízdo a.s., pokud to bude nutné (kapacita kongresového centra převýšila ubytovací kapacitu). Druhá smlouva byla uzavřena 25. února 2008 mezi společností Farma Čapí hnízdo a.s. a společností Agrofert Holding a.s. (příloha 20 této zprávy). V této smlouvě se společnost Agrofert Holding a.s.

Závěrečná zpráva OLAF o vyšetřování dotace na Farmu Čapí hnízdo

zavazuje pořádat své firemní akce, zemědělské dny a každoroční výstavy zemědělské techniky počínaje rokem 2010.

2.3.10 Informace o finančním krytí projektu příjemcem dotace

Poté, co byla projektová žádost schválena (21. srpna 2008), vyzval úřad Regionální rada Střední Čechy žadatele e-mailem z 27. srpna 2008 k dodání povinných příloh ke smlouvě o poskytnutí dotace. Jednou z těchto příloh bylo prohlášení o zajištění finančních prostředků pro krytí projektu. V reakci na tento e-mail 5. září 2008 poslala paní Nagyová mj. neúplnou kopii (notářsky ověřenou) smlouvy o půjčce, kterou společnost Farma Čapí hnízdo a.s. podepsala 23. června 2008 s pražskou pobočkou banky HSBC Bank plc. ve výši CZK 350 mil. (v součtu HSBC poskytla Farmě Čapí hnízdo a.s. v roce 2008 celkem tři půjčky v souhrnné výši CZK 455 mil., viz přílohy 13-15 této zprávy). Tato neúplná kopie smlouvy neobsahuje informace o ručení - tedy majetkové ručení nebo prohlášení o ručení poskytnutém fyzickou či právnickou osobou (příloha 16 této zprávy). Poskytnutí neúplné kopie smlouvy o půjčce projektový žadatel obhájil s ohledem na obchodní tajemství.

Článek 2.1 plného znění smlouvy o půjčce podepsané mezi společností Farma Čapí hnízdo a.s. a pražskou pobočkou HSBC Bank plc. obsahuje informaci o ručení:

- Smlouva o ručení majetkem týkající se nemovitostí v katastrálním rejstříku č. 163, katastrální území Tomice u Votic, kde vlastnická práva náleží společnosti IMOBA a.s. (IČ: 261 24 459). Tato společnost byla součástí skupiny Agrofert Holding a.s. v období od 14. srpna 2008 do 30. ledna 2014, v současnosti je jejím jediným akcionářem společnost SynBiol a.s., vlastněná trustovým fondem AB private trust I.
- Prohlášení o ručení, poskytnuté společností Agrofert Holding a.s. (IČ: 261 85 610). Toto prohlášení bylo podepsáno 25. června 2008 panem Andrejem Babišem jako předsedou představenstva společnosti Agrofert Holding a.s. na základě dohody o poskytnutí ručení, podepsané představiteli společnosti Farma Čapí hnízdo a.s. - paní Janou Nagyovou a panem Josefem Nenadalem - a panem Andrejem Babišem, zastupujícím společnost Agrofert Holding a.s. (příloha 21 této zprávy).

V odpovědi na poskytnutí možnosti se vyjádřit ze 13. října 2017 uvedla paní Jana Mayerová (Nagyová) ohledně prohlášení o způsobilosti podniku jakožto SME, že pokud ví, tak se společnost ZZN AGRO Pelhřimov a.s. stala malým podnikem už v roce 2007. Podle ní byla společnost prodána předchozím vlastníkem a výsledkem této vnější změny bylo okamžité získání statusu SME. Vzhledem k této skutečnosti představitelé společnosti - ona a pan Josef Nenadál - stvrdili v projektové žádosti svými podpisy, že *"ve srovnání s předchozím účetním obdobím nenastala žádná změna ohledně údajů, která by mohla vést ke změně kategorie podniku žadatele (mikropodnik, malý, střední nebo velký podnik)"*.

OLAF upozorňuje, že prohlášení o způsobilosti jakožto SME jednoznačně definuje rozhodné období, za které žadatel poskytuje ekonomické údaje, jako "poslední schválené účetní období".

Závěrečná zpráva OLAF o vyšetřování dotace na Farmu Čapí hnízdo

Žádná z dotčených osob nepotvrdila ve svých vyjádřeních, které účetní knihy byly použity jako zdroj informací o počtu zaměstnanců, ročním obratu a celkové bilanci v prohlášení o způsobilosti podniku jakožto SME. Webová stránka Sběrka listin, vedená Ministerstvem spravedlnosti, obsahuje mimořádné účetní výkazy pro období leden - říjen 2007, žádné účetní výkazy ale nebyly zveřejněny pro zbývající měsíce roku 2007 a rok 2008. Za předpokladu, že rozhodné období pro představitele Farmy Čapí hnízdo a.s. při odeslání projektové žádosti dne 29. února 2008 byl rok 2007 (nebo jeho část), a tedy, ve srovnání s předchozím účetním obdobím - rokem 2006 - došlo ke změně údajů ovlivňujících status SME, protože do 31. prosince 2007 byl ZZN AGRO Pelhřimov a.s. ve vlastnictví svého jediného akcionáře, společnosti ZZN Pelhřimov a.s. patřící do skupiny Agrofert.

2.3.11 Vztah mezi Farmou Čapí hnízdo a.s. a společností IMOBA a.s.

Společnost IMOBA a.s. byla vlastníkem pozemků, na nichž mělo být postaveno kongresové centrum, stejně jako některých nemovitostí stojících na těchto parcelách. Aby mohl být posuzovaný projekt realizován společností Farma Čapí hnízdo, tato si pronajala od společnosti IMOBA a.s. tyto pozemky a nemovitosti na dobu 22 let (od 1. května 2008 do 31. prosince 2030) na základě dvou nájemních smluv č. 1/2008 a 2/2008, podepsaných shodně 27. února 2008. Společnost IMOBA a.s. si objednala znalecký odhad tržní hodnoty dotyčných pozemků a nemovitostí od pana Ladislava Šelepky. Součástí dokumentace poskytnuté znalci byly také dvě nepodepsané nájemní smlouvy, které měly být uzavřeny mezi společnostmi Farma Čapí hnízdo a.s. a IMOBA a.s. Podle těchto smluv společnost Farma Čapí hnízdo a.s. měla platit měsíční nájem CZK 42 000 a CZK 100 000 za pronájem dvou parcel. Posléze obě společnosti podepsaly dvě nájemní smlouvy na měsíční nájem ve výši CZK 42 000 a CZK 13 272.

Přípravné práce předcházející výstavbě kongresového centra Čapí hnízdo, kupř. příprava návrhu, architektonická studie, inženýrské studie atd. byly zajištěny a zaplacený společností IMOBA a.s. V období 2006-2007 společnost SGL project s.r.o. (IČ: 267 42 594) vydala faktury pro společnost IMOBA a.s. v celkové výši CZK 8 489 460. Evropské a národní kontrolní orgány dosud nebyly informovány o tom, zda byla tato částka ze strany příjemce dotace společností IMOBA a.s. kompenzována.

Dne 13. října 2017 společnost IMOBA a.s. poskytla vyšetřovatelům OLAF kopii faktury na částku CZK 16 561 900 / EUR 642 000 a následně také související smlouvu, podle níž společnost IMOBA a.s. prodala projektovou dokumentaci a povolení spojená s plánovanou výstavbou kongresového centra Čapí hnízdo společnosti Farma Čapí hnízdo a.s. v říjnu 2008.

2.3.12 Webová stránka společnosti Farma Čapí hnízdo a.s.

Podle informací poskytnutých společností ACTIVE 24 s.r.o. si společnost Agrofert a.s. (IČ: 61 85 610) objednala registraci internetové domény "capihnizdo.cz". Tato společnost také držitelem této domény. Tato doména byla registrována 27. prosince 2007 a služby spojené s jejím provozem byly zaplacený až do 27. prosince 2017. Finanční náklady spojené s provozováním této domény

Závěrečná zpráva OLAF o vyšetřování dotace na Farmu Čapí hnízdo

byly uhrazeny v období 2007-2015 bankovními převody z bankovního účtu společnosti Agrofert Holding a.s. / Agrofert a.s. (1. října 2013 se změnil název).

V reakci na poskytnutí možnosti se vyjádřit poskytla společnost IMOBA a.s. úřadu OLAF kopie faktur vydaných společností Agrofert Holding a.s. pro společnost IMOBA a.s. a dále vydaných touto společností pro Farmu Čapí hnízdo a.s. k úhradě nákladů na registraci webové stránky v prosinci 2007. Žádné jiné faktury za roční náklady na provoz webové stránky v následujících letech OLAF neobdržel. Představitelé společnosti IMOBA a.s. vysvětlili, že to byl Agrofert Holding a.s., kdo zajistil registraci webové stránky v roce 2007, jelikož společnost ZZN AGRO Pelhřimov a.s. ještě neměla nový management. V jejich vyjádření nebylo nicméně žádné vysvětlení toho, proč Agrofert Holding a.s. / později Agrofert a.s. platil za náklady spojené s provozem webové stránky i v následujících letech.

2.3.13 Vybrané podnikatelské aktivity registrované společnostmi Farma Čapí hnízdo a.s. a Agrofert Holding a.s. v dotčeném období

Podle veřejně dostupných informací publikovaných on-line v Obchodním rejstříku si v období 2008-2011 společnost ZZN AGRO Pelhřimov a.s. / Farma Čapí hnízdo a.s. zaregistrovala následující obchodní aktivity:

- nákup zboží za účelem dalšího prodeje a prodej s výjimkou zboží vyžadujícího zvláštní povolení
- zemědělství
- poskytování služeb pro zemědělství a lesnictví s výjimkou služeb vyžadujících zvláštní povolení
- ubytování
- správa a údržba majetku
- pronájem a půjčování movitého majetku
- organizování vzdělávacích kurzů, školení a jiných školicích akcí, včetně přednášek
- organizování kulturních produkcí, zábav a provozování zábavních zařízení
- provozování tělovýchovných a sportovních zařízení a vybavení pro regeneraci
- zprostředkování obchodních aktivit a služeb
- chov domácích zvířat a zvířat chovaných v zoo a poskytování s tím spojených služeb
- poradenské služby o zemědělství a výživě

Podle veřejně dostupných informací, zveřejněných českým on-line Obchodním rejstříkem společnosti Agrofert Holding a.s. / Agrofert a.s. zaregistrovaly v období let 2008-2011 následující obchodní aktivity:

Závěrečná zpráva OLAF o vyšetřování dotace na Farmu Čapí hnízdo

- nákup zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej kromě zboží vyžadujícího zvláštní povolení
- poradenská činnost v zemědělství
- služby v oblasti administrativní správy a služby organizačně ekonomické povahy fyzickým a právníckým osobám
- pronájem zemědělské techniky
- pronájem a půjčování
- činnosti v oblasti nemovitostí
- organizování vzdělávacích kurzů, školení a jiných školicích akcí, včetně přednášek
- zprostředkovatelské aktivity v oblasti obchodu a služeb
- účetní činnost, vedení účetnictví, vedení daňové evidence
- produkce krmiv a krmných směsí
- obchodní, finanční, organizačně hospodářské poradenství a činnosti
- výroba, obchodování a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona

Představitelé společnosti IMOBA a.s. tvrdí, že propojení mezi dvěma společnostmi nemůže být prokázáno na základě činností, které si tyto dvě společnosti nechaly zapsat do Obchodního a Živnostenského rejstříku. Podle nich zápis takovýchto aktivit pouze svědčí o tom, že společnosti byly takovéto aktivity povoleny. Aby bylo možné prokázat praktické propojení mezi dvěma společnostmi, musí být zkontrolovány jejich skutečné obchodní aktivity (potvrzené fakturami).

OLAF upozorňuje, že výpis zaregistrovaných činností byl předložen na základě možnosti se vyjádřit a je v této zprávě uveden kvůli tomu, že čtyři roky před podáním projektové žádosti společnost ZZN AGRO Pelhřimov a.s. nevykazovala žádnou hospodářskou činnost, jak vyplývá z jejích výročních zpráv uveřejněných elektronicky ve Sbírce listin (výkazy zisků a ztrát za období 2004-2008 jsou v Příloze 11 této zprávy). Aby bylo možné zjistit případné propojení mezi touto společností a společností Agrofert Holding a.s. v okamžiku předložení projektové žádosti, je nezbytné podívat se na stávající a možné budoucí aktivity společnosti. Za tímto účelem mohou být použity pouze údaje, jež jsou k dispozici v Obchodním rejstříku.

Pro období 2008 - květen 2010 OLAF nicméně také vyhodnotil faktury, které Farma Čapí hnízdo a.s. vydala svým zákazníkům, jejichž kopie byly OLAF poskytnuty Policií ČR, která si vyžádala kompletní účetní záznamy od společnosti IMOBA a.s. Ačkoliv společnost IMOBA a.s. tvrdila, že hlavní oblastí obchodních aktivit Farmy Čapí hnízdo a.s. bylo poskytování 4* pohostinských a stravovacích služeb (které podle nich nemohou být považovány za sousední trh k činnostem vykonávaným společnostmi ze skupiny Agrofert), vyhodnocením faktur za referenční období (zahrnutých v Příloze 12 této zprávy) prokazuje něco jiného. Zatímco veškeré příjmy Farmy Čapí

Závěrečná zpráva OLAF o vyšetřování dotace na Farmu Čapí hnízdo

hnízdo a.s. v roce 2008 pocházely z aktivit uskutečňovaných v oblasti zemědělství, velká většina aktivit společnosti za období 2009-květen 2010 byla uskutečňována v oblasti reklamy (konkrétně 99 % v roce 2009 a 90 % v období leden-květen 2010), což může být považováno za sousední trh hospodářských oblastí, jako je zemědělství, produkce potravin nebo chemická produkce. Ty byly podle vyjádření IMOBA a.s. hlavními aktivitami společností patřících do skupiny Agrofert, viz souhrn komentářů společnosti IMOBA a.s. ze dne 27. 11. 2017.

Dále je zaznamenáno, že 100 % klientů společnosti Farma Čapí hnízdo a.s. v oblasti reklamy ve sledovaném období byly firmy ze skupiny Agrofert. OLAF poznamenává, že převaha reklamy v celkových obchodních aktivitách Farmy Čapí hnízdo dále trvala v letech 2010-2013 poté, co byla realizace projektu dokončena v květnu 2010 a byl zahájen plný provoz ubytovacího a restauračního zařízení, viz analýza v kapitole 2.3.14.

2.3.14 Znalecký posudek k projektu připravený společností Česká znalecká a.s., Příloha 23 této zprávy

Projektová žádost společnosti Farma Čapí hnízdo a.s. byla také předmětem posudku znalecké společnosti Česká znalecká a.s. (IČ: 252 60 138).

Podle závěrů tohoto posudku:

- *Co se týče poskytnutí půjčky od HSBC Bank plc ve výši CZK 350 mil, společnost Farma Čapí hnízdo a.s. by neobdržela takovouto půjčku bez záruk poskytnutých společnostmi IMOBA a.s. a Agrofert Holding a.s. vzhledem k vysokému riziku plánované investice a nízké úvěruschopnosti společnosti.*
- *Analýza faktur vydaných společnostmi Farma Čapí hnízdo a.s. v letech 2010-2013 ukazuje, že při porovnání celkové výše výnosů z vlastních produktů a služeb činil příjem z reklam 91,25 % (2010), 80,81 % (2011), 88,19 % (2012) a 71,49 % (2013). Tyto reklamní služby byly poskytovány výlučně společností náležícím do koncernu Agrofert, jmenovitě Agrofert Holding a.s. (1. října 2013 byla společnost přejmenována na Agrofert, a.s.), SKW Stickstoffwerke Piesteritz GmbH, NAVOS, a.s., ZZN Havlíčkův Brod, a.s., Primagra, a.s., AgroZZN, a.s., ZENA - zemědělský nákup, a.s., ZZN Pelhřimov, a.s., Cerea, a.s., OSEVA, a.s., PRECHEZA, a.s., Synthesia, a.s., Fatra, a.s., AFEED, a.s., DEZA, a.s., Agroservis Tachov, a.s., Duslo, a.s., ZZN Polabí, a.s., PREOL, a.s., ZZN POMORAVÍ, a.s., PENAM, a.s., Kostelecké uzeniny, a.s., HYZA, a.s., AGROTEC, a.s., Lovochemie, a.s., OLMA, a.s., Agrona, a.s., Mlékárna Hlinsko, a.s.*
- *Účetní data společnosti Farma Čapí hnízdo a.s. za období 2010-2013 vykazují značný rozdíl mezi odhadovanými a skutečnými ekonomickými ukazateli daného investičního projektu. Nejvyšší plánovaná hodnota dlouhodobých hmotných aktiv (2010) byla CZK 374 mil., včetně nemovitého majetku v hodnotě CZK 349 mil. Ve skutečnosti hodnota nemovitého majetku dosáhla CZK 455 mil. a hodnota nedokončených staveb dalších CZK 90 mil. Takovéto významné rozdíly nemohly být způsobeny navýšením cen stavebních prací nebo neočekávanými vícepracemi. V souvislosti s těmito rozdíly se hodnota skutečných cizích zdrojů významně lišila od jejich odhadované hodnoty. Vedle*

Závěrečná zpráva OLAF o vyšetřování dotace na Farmu Čapí hnízdo

ohlášené půjčky investice vyžadovala další významné financování z nebankovního soukromého sektoru. Dne 31. prosince 2012 dosáhla hodnota krátkodobých závazků společnosti CZK 336 mil., zatímco jejich odhadovaná hodnota za tento rok byla pouze CZK 7,6 mil.

- Navzdory prakticky dvojnásobné hodnotě realizovaných investic a významně navýšeným cizím finančním zdrojům byla skutečná hodnota nákladů na úrokové sazby mnohem nižší než jejich odhad uvedený v žádosti o schválení projektu.
- Skutečné náklady na platy zaměstnanců vykazují významnou disproporci ve srovnání s odhadovanou výší, zejména co se týče zaměstnanců na úrovni managementu. V roce 2011 celkové náklady na platy zaměstnanců na úrovni managementu (1 osoba) činily CZK 5,3 mil (CZK 448 000 měsíčně), v roce 2012 to bylo CZK 7,5 mil. (CZK 629 000 měsíčně) a v roce 2013 CZK 7,6 mil. (3 osoby; CZK 211 000 měsíčně), zatímco plánovaná měsíční mzda manažera společnosti byla CZK 100 000.
- Analýza skutečných tržeb ukazuje významnou disproporci ve srovnání s projektovou prognózou. Tato disproporce je vesměs patrná ve složení tržeb. Reklamní služby v celkových tržbách za roky 2010-2013 činí 71,49 až 91,25 %. Bez příjmů z reklamy by celkové tržby činily v roce 2010 pouze CZK 6 mil., což by nepostačovalo ani k pokrytí nákladů na platy zaměstnanců za tento rok (CZK 13 mil.). Stejná situace se opakovala v letech 2011-2012.
- Bez tržeb z reklamy od společností náležících koncernu Agrofert by společnost nebyla schopna dostát svým závazkům vyplývajícím z úvěrových smluv uzavřených s HSBC bankou.

2.4 Výsledky svědků ze strany OLAF

Dne 27. března 2017 byl **JUDr. Svatopluk Procházka** (notář, který pořizoval zápisy z valných hromad Farmy Čapí hnízdo a.s.) vyslechnut jako svědek vyšetřovateli OLAF ohledně přípravy a realizace projektu výstavby multifunkčního kongresového centra Čapí hnízdo a souvisejícím vlastnictvím společnosti ZZN AGRO Pelhřimov a.s. / Farma Čapí hnízdo a.s. za období 2007-2011. Na začátku výslechu se pan Procházka odvolal na povinnost zachovávat profesní mlčenlivost v souladu s notářským řádem. Jelikož nebyl zbaven mlčenlivosti, neodpověděl na dotazy vyšetřovatelů OLAF týkající se organizování valných hromad společnosti ZZN AGRO Pelhřimov a.s. / Farma Čapí hnízdo a.s. a s tím související dokumentace. Prohlásil, že všechny jeho profesní aktivity jsou spojeny s legitimními zájmy jeho klientů v souladu s notářským řádem.

Vzhledem k možným obtížím získat od pana Procházky informace vzhledem k nutnosti zachovávat profesní mlčenlivost kontaktoval OLAF české úřady - nejdříve ministerstvo financí (OCM(2017)4645) a pak českou Notářskou komoru (OCM(2017)5666 - s žádostí o pomoc při výslechu pana Procházky. Obě instituce odmítly OLAF poskytnout požadovanou pomoc s tím, že nejsou v dané záležitosti kompetentní (OCM(2017)6243) a OCM(2017)5869).

Dne 29. března 2017 vyšetřovatelé OLAF vyslechli jako svědka **pana Václava Knotka** (právní zástupce nástupnické společnosti Farma Čapí hnízdo a.s., účastník valných hromad společnosti

Závěrečná zpráva OLAF o vyšetřování dotace na Farmu Čapí hnízdo

příjemce dotace, jedné ze tří osob, které prodaly akcie Farmy Čapí hnízdo a.s. společnosti IMOBA a.s. v roce 2013) ve spojitosti s přípravou a realizací projektu výstavby multifunkčního kongresového centra Čapí hnízdo a souvisejícím vlastnictvím společnosti ZZN AGRO Pelhřimov a.s. / Farma Čapí hnízdo a.s. za období let 2007-2011. Na začátku výslechu se pan Knotek odvolal na povinnost zachovávat profesní mlčenlivost, což mu neumožňuje poskytnout svědeckou výpověď o svých klientech. Pan Knotek souhlasil s tím, že se svého klienta dotáže, zda má zájem zbavit jej mlčenlivosti a že OLAF bude následně informovat o výsledku. Po schůzce pan Knotek již OLAF v dané záležitosti nekontaktoval.

Vzhledem k možným obtížím získat od pana Knotka informace vzhledem k nutnosti zachovávat profesní mlčenlivost kontaktoval OLAF české úřady - nejdříve ministerstvo financí (OCM(2017)4645) a pak Českou advokátní komoru (OCM(2017)5665) - s žádostí o pomoc při výslechu pana Knotka. Obě instituce odmítly OLAF poskytnout požadovanou pomoc s tím, že nejsou v dané záležitosti kompetentní (OCM(2017)6243) a OCM(2017)7667).

Dne 3. března 2017 byl pan **Josef Nenadál** (právní zástupce nástupnické společnosti, který podepsal projektovou žádost a prohlášení způsobilosti podniku jako SME) vyslechnut vyšetřovateli OLAF jako dotčená osoba v souvislosti s přípravou a realizací projektu výstavby multifunkčního kongresového centra Čapí hnízdo. Během výslechu se pan Nenadál opakovaně odvolával na "zevrubné prohlášení", které už poskytl v dané záležitosti české policii, a prohlásil, že nebude odpovídat na žádné další otázky.

Ve vyjádření, které pan Josef Nenadál poskytl policii, uvádí mimo jiné následující:

"Z titulu své funkce předsedy představenstva společnosti Farma Čapí hnízdo a.s. jsem byl zodpovědný za výstavbu farmy, zatímco paní Nagyová byla odpovědná za přípravu a žádost o realizaci dotace a pan Kalivoda byl odpovědný za provozní činnosti. Akcionáři společnosti ani kdokoli jiný do záležitostí společnosti nezasahovali. Spolupodepsal jsem žádost o dotaci připravenou paní Nagyovou z titulu předsedy představenstva. Dospěl jsem k závěru, že společnost Farma Čapí hnízdo a.s. je malým nebo středním podnikem, a může se tudíž ucházet o dotaci. Byl jsem proto překvapen některými zprávami v médiích, které naznačovaly něco jiného."

Dne 5. dubna 2017 byla **paní Jana Mayerová, rozená Nagyová** (právní zástupce příjemce dotace, která podepsala projektovou žádost a prohlášení k SME) vyslechnuta vyšetřovateli OLAF. Na začátku výslechu paní Nagyová předložila své prohlášení, v němž mimo jiné informuje vyšetřovatele OLAF o následujících skutečnostech:

"Zápis mimořádné valné hromady společnosti ZZN AGRO Pelhřimov a.s., konané 17. ledna 2008, jasně dokládá, že společnost měla již k datu konání schůzky tři akcionáře. Během přípravy projektu multifunkčního kongresového centra po mé volbě do představenstva jsem se zajímala o to, kdo jsou akcionáři společnosti vzhledem ke způsobilosti společnosti jako SME. Na základě výše uvedeného zápisu z valné hromady jsme se obrátila na zástupce akcionářů, kteří prohlásili, že jsou všichni fyzickými osobami - a nepodnikají. Jelikož stávající akcionáři společnosti se v době, kdy jsem

Závěrečná zpráva OLAF o vyšetřování dotace na Farmu Čapí hnízdo

vykonávala svou funkci v představenstvu, osobně neúčastnili valných hromad a pro společnost neexistoval způsob, jak určit, které osoby jsou současnými akcionáři, rozhodli jsme se, že v souladu s Doporučením Komise ze dne 6. května 2003 č. 2003/321 ES můžeme prohlásit, že společnost je SME. Na základě všech dostupných informací bylo zřejmé, že společnost nebyla, ani částečně, propojena s žádným právním subjektem a je tudíž samostatným podnikem. Toto prohlášení bylo součástí žádosti o dotaci. Společnost byla mimo skupinu Agrofert. Vedle výše uvedeného bylo zřejmé, že se společnost se svými novými vlastníky a novými obchodními aktivitami nachází v pozici nepropojeného relevantního trhu ve vztahu ke společností vlastněným panem Andrejem Babišem, čímž byl její status SME nezpochybnitelný, jak to doporučovala Komise. Prostudovala jsem si samozřejmě definice, jež byly k dispozici, a konzultovala jsem věc s příslušnými orgány poskytujícími dotaci a byla jsem ujištěna, že pokud jsou splněny podmínky Doporučení Komise týkající se definice SME, pak i přes historii společnosti - pokud společnost byla součástí koncernu Agrofert - není pochyb o tom, že se jedná o SME."

Vyšetřovatelé OLAF se pokusili položit paní Mayerové další otázky pro doplnění jejího úvodního prohlášení. Když je položili, paní Mayerová pouze prohlásila, že již uvedla vše, co požaduje v dané chvíli za podstatné.

Dne 28. března 2017 byl **pan Jaroslav Faltýnek** (člen představenstva společnosti ZZN Pelhřimov a.s., která prodala akcie společnosti ZZN AGRO Pelhřimov a.s. novým vlastníků 31. prosince 2007), vyslechnut vyšetřovateli OLAF jako svědek v souvislosti s otázkou vlastnictví společnosti ZZN AGRO Pelhřimov a.s. / Farma Čapí hnízdo a.s. v příslušném období let 2007-2010. Na začátku výsledku pan Faltýnek vysvětlil, že zastával funkci místopředsedy představenstva společnosti ZZN Pelhřimova a.s. a nikdy nepracoval ve společnosti příjemce dotace ZZN AGRO Pelhřimov a.s. / Farma Čapí hnízdo a.s.

Pan Faltýnek si nevzpomínal ani na podrobnosti převodu akcií, který se uskutečnil v prosinci 2007, ani na emisi původních akcií společnosti ZZN AGRO Pelhřimov a.s., když se stala akciovou společností 1. prosince 2007. Potvrdil, že cena akcií společnosti ZZN AGRO Pelhřimov a.s. byla stanovena na základě znaleckého posudku předtím, než byly prodány. Potvrdil, že podepsal smlouvu o prodeji/nákupu příslušných akcií 31. prosince 2007, nedokáže si ale vybavit podrobnosti téhož ani podrobnosti smlouvy.

Pan Faltýnek neposkytl OLAF požadované informace o předání akcií, zaplacení jejich ceny nebo přípravných pracích výstavby kongresového centra Čapí hnízdo v letech 2006-2007, když společnost ZZN Pelhřimov a.s. byla jediným vlastníkem nebo akcionářem společnosti ZZN AGRO Pelhřimov s.r.o. /a.s. Když odpovídal na otázky, pan Faltýnek buď tvrdil, že si nemůže vzpomenout nebo že odpověď na ně nezná.

Dne 28. března 2017 byl **pan Martin Herodes** (jeden z domnělých vlastníků společnosti ZZN AGRO Pelhřimov a.s. / Farma Čapí hnízdo a.s. v období let 2008-2010) vyšetřovateli OLAF vyslechnut jako svědek ve spojitosti se záležitostí vlastnictví společnosti ZZN AGRO Pelhřimov

Závěrečná zpráva OLAF o vyšetřování dotace na Farmu Čapí hnízdo

a.s. / Farma Čapí hnízdo a.s. Na začátku výslechu předložil pan Herodes vyšetřovatelům OLAF své prohlášení, v němž uvedl následující:

Podle pana Herodese získal počátkem roku 2008 60 % akcií společnosti Farma Čapí hnízdo a.s. od své sestry, paní Moniky Babišové, a dvou dospělých dětí pana Andreje Babiše - paní Adriany Bobekové a pana Andreje Babiše juniora. Pan Herodes byl držitelem těchto akcií za svou sestru a její dvě nezletilé děti, které má s panem Babišem.

Na začátku roku 2008 se stal členem dozorčí rady představenstva společnosti. Na tomto postu dohlížel na veřejné zakázky organizované touto společností a byl přítomen během kontrolních dní na stavbě.

K 1. září 2010 se stal místopředsedou představenstva společnosti a zapojil se do běžného provozu. Jeho specializací byl marketing.

Podle pana Herodese společnost Farma Čapí hnízdo a.s. beze zbytku splnila všechny požadavky spojené s dotací, kterou obdržela.

Dále pak poznamenal, že společnost poškodila globální finanční krize poté, co zahájila svůj provoz v roce 2010. Když finanční problémy společnosti přetrvávaly, stalo se nevyhnutným poohlédnout se po novém investorovi, aby se tak zajistil další chod společnosti.

Pan Herodes odmítl odpovědět na další otázky vyšetřovatelů OLAF. Pouze potvrdil, že nabyl akcie společnosti jako fyzická osoba, ne jako podnikatel nebo v zastoupení právnické osoby.

Dne 29. března 2017 byl **pan Jan Platil** (člen představenstva společnosti ZZN Pelhřimov a.s., která prodala akcie společnosti ZZN AGRO Pelhřimov a.s. novým vlastníkům 31. prosince 2007), vyslechnut vyšetřovatelem OLAF jako svědek v souvislosti se záležitostmi vlastnictví společnosti ZZN AGRO Pelhřimov a.s. / Farma Čapí hnízdo a.s. v příslušném období let 2007-2010. Na začátku schůzky pan Platil upřesnil, že působil ve společnosti ZZN Pelhřimov a.s. přibližně v období let 2006-2008. Nikdy nepracoval pro společnost ZZN AGRO Pelhřimov s.r.o. / a.s.

Pan Platil si nevzpomněl na podrobnosti převodu akcií, k němuž došlo v prosinci 2007, ani na vydání původních akcií společnosti ZZN AGRO Pelhřimov a.s., když se stala akciovou společností 1. prosince 2007. Pan Platil neposkytl OLAF požadované informace o předání prodaných akcií, zaplacení jejich ceny nebo přípravných pracích na výstavbě kongresového centra Čapí hnízdo v letech 2006-2007, když společnost ZZN Pelhřimov a.s. byla jediným vlastníkem nebo akcionáři společnosti ZZN AGRO Pelhřimov s.r.o. / a.s. Když odpovídal na otázky, pan Platil buď prohlásil, že nezná odpověď nebo si nepamatuje podrobnosti. Tvrdil, že se o projektu kongresového centra Čapí hnízdo dozvěděl až z médií. Byl si vědom toho, že společnost ZZN Pelhřimova a.s. vlastnila dceřinou společnost, která nebyla ekonomicky aktivní, neznal ale její jméno. O podrobnostech se dozvěděl až z médií.

Dne 6. dubna 2017 byl **pan Luděk Kalivoda** (člen představenstva společnosti ZZN AGRO Pelhřimov a.s. / Farma Čapí hnízdo a.s.) vyslechnut vyšetřovatelem OLAF jako svědek v souvislosti

Závěrečná zpráva OLAF o vyšetřování dotace na Farmu Čapí hnízdo

se záležitostí vlastnictví společnosti ZZN AGRO Pelhřimov a.s. / Farma Čapí hnízdo a.s. v příslušném období let 2007-2010. Na začátku výslechu pan Kalivoda předložil vyšetřovatelům OLAF své prohlášení, v němž uvádí následující:

Dne 17. ledna 2008 se stal členem představenstva společnosti ZZN AGRO Pelhřimov a.s. / Farma Čapí hnízdo a.s. Poté, co byly zahájeny stavební práce, stal se odpovědným za záležitosti spojené se stavbou. Představenstvo společnosti mělo pravidelné schůze, na nichž byly probírány záležitosti spojené s přípravou projektové žádosti, stejně jako jeho financování.

Vzhledem ke skutečnosti, že pan Kalivoda je příbuzným pana Martina Herodese (jsou bratřenci), rozhodl se neposkytovat další prohlášení, ani neodpovídat na otázky vyšetřovatelů OLAF.

Dne 6. dubna 2017 byl **pan Zdeněk Kubiska** (předseda představenstva společnosti ZZN Pelhřimov a.s, která prodala akcie společnosti ZZN AGRO Pelhřimov a.s. novým vlastníkům 31. prosince 2007), vyslechnut vyšetřovatelem OLAF jako svědek v souvislosti se záležitostí vlastnictví společnosti ZZN AGRO Pelhřimov a.s. / Farma Čapí hnízdo a.s. v příslušném období let 2007-2010. Na začátku schůzky pan Kubiska prohlásil, že může odpovídat pouze na otázky vztahující se ke změně vlastnické struktury společnosti ZZN AGRO Pelhřimov a.s. / Farma Čapí hnízdo a.s., avšak neposkytne vyšetřovatelům OLAF žádné informace týkající se přípravy projektu výstavby kongresového centra Čapí hnízda, jelikož o tom nic neví.

Co se týče prodeje akcií, pak Kubiska prohlásil, že tato transakce byla prodiskutována a schválena představenstvem společnosti ZZN Pelhřimov a.s. přibližně v polovině prosince 2007. Akcie byly vydány v listinné podobě jako akcie na doručitele. Než byly prodány, jejich cena byla odhadnuta znalcem. Cena akcií byla uhrazena bankovním převodem z bankovního účtu pana Andreje Babiše. Akcie byly prodány třem fyzickým osobám - Andreji Babišovi juniorovi, Adrianě Bobekové a Monice Babišové. Dne 17. ledna 2008 se pan Kalivoda zúčastnil valné hromady společnosti ZZN AGRO Pelhřimov a.s. ve funkci zapisovatele. V té chvíli byla společnost ZZN Pelhřimov a.s. jediným akcionářem společnosti ZZN AGRO Pelhřimov a.s. Toho dne byli vybráni a schváleni valnou hromadou noví členové představenstva a dozorčí rady společnosti. Jmenováním nových členů představenstva skončilo jeho působení ve společnosti.

Pan Kubiska poskytl vyšetřovatelům OLAF dokumentaci týkající se prodeje akcií společnosti ZZN AGRO Pelhřimov a.s. dne 31. prosince 2007. Odmítl se k dané záležitosti dále vyjadřovat.

Když vyšetřovatelé prostudovali dokumentaci, položili panu Kubiskovi doplňující otázky, na které nicméně neodpověděl. V reakci na otázky položené vyšetřovatelem OLAF pan Kubiska buď prohlásil, že si nemůže na podrobnosti vzpomenout, odpověď neznal nebo je odkázal na své úvodní prohlášení.

Dne 31. března 2017 byl **pan Tomáš Rak** (předseda představenstva společnosti ZZN AGRO Pelhřimov a.s. / Farma Čapí hnízdo a.s.) vyslechnut vyšetřovatelem OLAF jako svědek v souvislosti se záležitostí vlastnictví společnosti ZZN AGRO Pelhřimov a.s. / Farma Čapí hnízdo a.s. v příslušném období let 2007-2010.

Závěrečná zpráva OLAF o vyšetřování dotace na Farmu Čapí hnízdo

Na začátku schůzky pan Rak poznamenal, že události, které jsou předmětem vyšetřování OLAF, se staly před 10 lety, a tudíž si nemůže pamatovat všechny podrobnosti. Pan Rak byl osloven paní Nagyovou v roce 2009 s žádostí o pomoc při přípravě výstavby kongresového centra Čapí hnízdo. Později v roce 2009 mu paní Nagyová nabídla, aby se zapojil do projektu. V listopadu 2009 začal pracovat pro Farmu Čapí hnízdo a.s. jako zaměstnanec a jeho úkolem bylo dohlížet na stavební práce na kongresovém centru. Pan Nenadál byl jeho nadřízeným. Později během realizace projektu pan Rak opustil stavební práce a začal se starat o běžný provoz centra.

Pan Rak si nemůže vzpomenout, že by během své práce pro Farmu Čapí hnízdo a.s. svolal valnou hromadu nebo se jí zúčastnil. Během této doby se nikdy nesetkal s vlastníky společnosti a nevěděl, kdo tyto osoby jsou.

V rámci realizace projektu bylo účetnictví společnosti zajištěno paní Knobovou a dalšími dvěma externími společnostmi. Co se týče financování projektu, společnost si vzala několik bankovních úvěrů. Pan Rak tvrdil, že s finanční stránkou investice neměl nic společného. Podle něj to byl pan Martin Herodes, kdo byl odpovědný za tuto oblast. Pan Rak si nebyl vědom žádných finančních problémů, kterým by společnost čelila.

Pan Rak dále prohlásil, že na konci jeho zaměstnání na Farmě Čapí hnízdo a.s. - v polovině roku 2010 - zahájila společnost své obchodní aktivity. Příjem pocházející z těchto aktivit byl dostačující, aby pokryl běžný provoz. Pan Rak neměl informace o schopnosti společnosti splácet bankovní úvěry. Byl přesvědčen, že obchodní aktivity společnosti byly nastaveny tak, aby zajistily vlastní chod společnosti.

Dne 29. června 2017 byl **pan Rostislav Otríšal** (auditor schvalující výroční zprávy společnosti Farma Čapí hnízdo a.s. v období let 2008-2010) vyslechnut vyšetřovateli OLAF jako svědek v souvislosti se záležitostmi vlastnictví společnosti ZZN AGRO Pelhřimov a.s. / Farma Čapí hnízdo a.s. v příslušném období let 2007-2010.

Pan Otríšal pracuje jako auditor od roku 1995. Jeho společnost (A&CE Auditoři a znalci Praha spol. s.r.o.) byla mezi prvními, které začaly spolupracovat s panem Andrejem Babišem a jeho společností Agrofert. Tato auditorská společnost byla najata rovněž společností ZZN Pelhřimov a.s., která je součástí skupiny Agrofert. Přes tuto společnost se pan Otríšal dozvěděl o existenci společnosti ZZN AGRO Pelhřimov a.s. / Farma Čapí hnízdo a.s. Neprováděl audity ve společnosti osobně; pouze podepisoval auditní zprávy.

Společnost A&CE Auditoři a znalci Praha spol. s.r.o. prováděla audity výročních zpráv v ZZN Pelhřimov a.s. od konce 90. let na základě smlouvy. Společnost měla samostatné smlouvy na audity ve společnosti Farma Čapí hnízdo a.s. na období let 2008-2013. Pokud si pan Otríšal vzpomíná, tyto výroční zprávy byly podepsány členy představenstva Farmy Čapí hnízdo a.s. (paní Janou Nagyovou a panem Josefem Nenadálem) jménem společnosti.

Pan Otríšal nemohl vyšetřovatelům OLAF poskytnout podrobnosti týkající se auditů prováděných jeho společností ve Farmě Čapí hnízdo a.s. Odmítl odpovídat na další otázky, které se týkaly

Závěrečná zpráva OLAF o vyšetřování dotace na Farmu Čapí hnízdo

specifických aspektů výročních zpráv Farmy Čapí hnízdo a.s. (zejména chybějící zprávy o vztazích mezi společností a jeho kontrolní společností), které byly předmětem schválení jeho auditorkou společností. Pan Otrísal poukázal na prohlášení zaznamenané v příslušném auditorském spisu, tedy že společnost Farma Čapí hnízdo a.s. není součástí skupiny Agrofert. Dále prohlásil, že během auditů ve Farmě Čapí hnízdo a.s. představitelé jeho auditorské společnosti komunikovali vesměs s paní Knobovou a paní Procházkovou, osobami odpovědnými za účetní služby ve Farmě Čapí hnízdo a.s.

V reakci na další otázky vyšetřovatelů OLAF pan Otrísal prohlásil, že je vázán profesní mlčenlivostí, které ho jeho klient nezbavil pro účely vyšetřování OLAF. Na konci výsledku se vyšetřovatelé otázali, zda by nyní, když má dostatek informací o účelu vyšetřování OLAF, svého klienta požádal o to, aby jej zbavil mlčenlivosti, načež pan Otrísal prohlásil, že pravděpodobně ne.

2.5 Operativní schůzky s českou policií a státním zastupitelstvím

V průběhu vyšetřování vyšetřovatelé OLAF zorganizovali několik operativních schůzek s českou policií a dozorujícím státním zastupitelstvím v Praze pověřeným vyšetřováním na národní úrovni (případ KRPA-505939/TČ-2015-000093-NL). Během těchto schůzek vyšetřovatelé na národní úrovni a vyšetřovatelé OLAF prodiskutovali specifické stránky případu, koordinovali své vyšetřovací aktivity a vyměňovali si relevantní informace a dokumentaci. OLAF a policie si vyměnily výsledky vyšetřovatelských aktivit včetně informací týkajících se možných použitelných opatření unijní a národní legislativy.

Co se týče postupů na národní úrovni, na poslední operativní schůzce 6. října 2017 policie OLAF informovala, že bylo v této věci zahájeno trestní řízení a všem obviněným osobám bylo oficiálně sděleno obvinění.

2.6 Znalecký posudek připravený na objednávku společnosti IMOBA a.s., jedné z dotčených osob, Příloha 10 této zprávy

V reakci na možnost podat připomínky poskytly dvě dotčené osoby OLAF znalecký posudek připravený na objednávku společnosti IMOBA a.s. (č. 3/11/2016 z 22. února 2016 připravený panem Františkem Dvořáčkem). Znalecký posudek se zaměřil na způsobilost společnosti Farma Čapí hnízdo získat dotaci pro výstavbu kongresového centra (projekt č. CZ.1.15/2.1.00/01.00095). Tento posudek č. 3/11/2016 byl připraven panem Františkem Dvořáčkem a dokončen 22. února 2016. Úplná verze posudku v českém jazyce je součástí Přílohy 6 této zprávy.

Znalec nejdříve shrnuje obsah projektové žádosti a podmínky Výzvy č. 4, na základě kterých byl daný projekt schválen. Pro každý aspekt projektové výzvy provedl znalec krátké zhodnocení a dospěl k závěru, že podmínky výzvy byly splněny.

V bodě 4 posudku znalec podrobně analyzuje předpoklady pro kvalifikaci jako SME. Nejdříve shrnuje právní rámec definice SME s odvoláním na zákon č. 47/2002 Sb. o podpoře malých a

Závěrečná zpráva OLAF o vyšetřování dotace na Farmu Čapí hnízdo

středních podniků (definice SME uvedená v par. 2), Nařízení Komise č. 70/2001 a interpretační návod pro definici SME, připravený agenturou CzechInvest.

S ohledem na definici SME, zahrnutou v tomto návodu: "*V případě podniku, který sestavuje konsolidovanou účetní závěrku nebo je v ní zahrnut, ekonomické ukazatele (počet zaměstnanců, roční obrát a celková bilance) stanoveny na základě konsolidovaných účetních závěrek.*" Znalec uvádí, že společnost Farma Čapí hnízdo a.s. nebyla propojena s žádnou jinou společností přes svou vlastnickou strukturu a nebyla zahrnuta do žádné konsolidované účetní závěrky. Znalec tudíž na závěr uvádí, že společnost Farma Čapí hnízdo a.s. je způsobilá jako SME.

V bodě 6.2 posudku se znalec zabývá vlastnickou strukturou společnosti Farma Čapí hnízdo a.s.

OLAF upozorňuje, že znalec ve své zprávě nepotvrzuje vlastnickou strukturu společnosti Farma Čapí hnízdo a.s. nebo její vývoj v příslušném období let 2007-2010. OLAF poznamenává, že s ohledem na ustanovení v Příloze k Doporučení Komise č. 2003/361/ES je nemožné učinit si bez náležitě zdokumentované znalosti vlastnických struktur společnosti náležitou představu o existenci partnerské společnosti nebo společnosti s ní propojené.

Znalec poskytuje informace o vydání 20 akcií na doručitele společností Farma Čapí hnízdo a.s. a popisuje všeobecné podmínky nakládání s tímto druhem akcií, jejich používání a převádění. Tvrdí, že předložení takovéto akcie na valné hromadě představuje jediný náležitý způsob, jak provést ověření skutečných vlastníků akcií.

OLAF upozorňuje, že v souladu se stanovami společnosti Farma Čapí hnízdo a.s. nebylo zapotřebí, aby akcionáři předkládali akcie, když se účastní valné hromady. Stanovy konkrétně uvádějí následující: "*Akcie lze kdykoli převádět, práva spojená s vlastnictvím akcií připadají osobě, která je schopna akcie poskytnout, nebo je schopna doložit - na základě písemného potvrzení o úschově akcií - že tyto akcie byly uloženy na její jméno ve shodě s platnými předpisy.*"

Znalec dále uvádí, že vlastnictví akcií se může změnit ze dne na den a tyto převody nejsou nikde zaznamenány. Rozhodujícím okamžikem proto je předložení akcií na začátku valné hromady a provedení zápisu o jejich vlastnictví. Podle znalce nemůže notář, účastníci se valné hromady, ověřit vlastnictví akcií, neboť mohly být převedeny na nového vlastníka krátce před valnou hromadou.

OLAF chápe povahu akcií na doručitele. Nicméně společnost, která vydala takové akcie a následně si podala žádost o dotaci a také ji dostala, přičemž je pro tuto dotaci způsobilý pouze malý a střední podnik, musí mít na zřeteli své závazky vyplývající ze smlouvy o poskytnutí dotace. Vzhledem ke skutečnosti, že společnost může nabýt nebo pozbyt statusu SME ze dne na den na základě pouhé změny vlastnické struktury a představitelé takovéto společnosti jsou povinni informovat příslušné úřady o této změně a následné ztrátě statusu SME, je zapotřebí, aby uchovala věrohodné záznamy o svých vlastnictvích. Existují prostředky, jak takovéto záznamy uchovávat, jejich použití nicméně nebylo během procesu vyšetřování u OLAF doloženo.

V následující části zprávy znalec poskytuje informace o vyjmutí společnosti Farma Čapí hnízdo a.s. z konsolidace společnosti Agrofert Holding a.s. a s ní propojených společností. Ve výroční zprávě

Závěrečná zpráva OLAF o vyšetřování dotace na Farmu Čapí hnízdo

společnosti Agrofert Holding a.s. za rok 2007 se uvádí, že vzhledem k prodeji společnosti ZZN AGRO Pelhřimov s.r.o. byla vyjmuta z konsolidace. Když se 1. prosince 2007 změnila právní forma společnosti na akciovou společnost, nově ustavená společnost nebyla zahrnuta do konsolidačního celku Agrofert. Na základě těchto faktů znalec dochází k závěru, že společnost Farma Čapí hnízdo a.s. tvořila součást konsolidačního celku Agrofert do 31. prosince 2006. Farma Čapí hnízdo a.s. se sloučila se společností IMOBA a.s. k 1. červnu 2014. Nikdy se nestala součástí konsolidačního celku Agrofert.

OLAF upozorňuje, že společnost ZZN AGRO Pelhřimov a.s. byla ve vlastnictví společnosti ZZN Pelhřimov a.s., 100% dceřiné společnosti Agrofertu a.s., po celý rok 2007, dokud nedošlo ze strany ZZN Pelhřimov a. s. k prodeji akcií novým vlastníkům dne 31. prosince 2007. Z hlediska účetnictví byla společnost ZZN AGRO Pelhřimov a.s. naposledy zahrnuta do konsolidované výroční zprávy skupiny Agrofert s.r.o. v roce 2006.

Vzhledem k vyloučení společnosti ZZN AGRO Pelhřimov s.r.o. z konsolidačního celku Agrofertu v roce 2007 nelze při posuzování projektové žádosti a prohlášení o způsobilosti podniku jako SME zaslaném společností Farma Čapí hnízdo a. s. v únoru 2008 brát v úvahu údaje o počtu zaměstnanců, obratu a celkové bilanci příslušné pro Agrofert a.s. a jeho firmy začleněné do holdingu.

Znalec vyslovuje názor, že *"V rámci dotačního plánu pro období 2007-2013 nebylo vůbec rozhodující, kdo jsou akcionáři ve společnostech, které získaly dotace. Nebylo nutné a dokonce ani možné, aby řídicí orgán identifikoval majitele společnosti."*

OLAF upozorňuje, že informace o vlastnictví společnosti žádající dotace je zásadní v dotačních programech navržených za účelem podpory malých a středních podniků s ohledem na příslušná pravidla týkající se možných propojení mezi společnostmi přes fyzické osoby (Čl. 3.3 Přílohy k Doporučení Komise č. 2003/361).

Evropská komise navíc věnovala v uplynulých dvou dekadách nemalou pozornost tomu, aby zabránila zneužití finančního systému k praní špinavých peněz a financování terorismu, viz Směrnice č. 2005/60/ES z 26. října 2005 (později zrušena Směrnicí (EU) 2015/849 z 20. května 2015).

Znalec dále objasňuje definici samostatného podniku s odvoláním na čl. 3(2) Doporučení Komise č. 2003/361/ES:

"Podnik však může být zařazen jako samostatný a tudíž nemající žádné partnerské podniky, i když je následujícími investory dosažen nebo překročen práh 25 % za předpokladu, že tito investoři nejsou jednotlivě ani společně propojeni s daným podnikem ve smyslu paragrafu 3:

(a) veřejné investiční společnosti, společnosti pracující s rizikovým kapitálem, jednotlivci nebo skupiny jednotlivců provozujících běžnou činnost spojenou s investováním rizikového kapitálu, které investují akciový kapitál do nekótovaných podniků (andělstí investoři), za předpokladu, že celková investice těchto andělských investorů do stejného podniku je menší než 1 250 000 EUR;..."

Závěrečná zpráva OLAF o vyšetřování dotace na Farmu Čapí hnízdo

Znalec je toho názoru, že akcionáři splňující výše uvedená kritéria nepředstavují překážku pro poskytnutí dotace malému nebo střednímu podniku. Podle něj Farma Čapí hnízdo a.s. beze zbytku splňuje definici SME a nezáleží na tom, zda to byl jednotlivec nebo skupina investorů, kdo investoval své finanční prostředky do podniku za předpokladu, že splňují definici "andělských investorů".

Znalec ve své zprávě ne zcela jasně stanovuje, zda tři fyzické osoby, které zakoupily akcie společnosti ZZN AGRO Pelhřimov a.s. 31. prosince 2007, mají být pokládány za "andělské investory" ve smyslu citované definice zahrnuté v Příloze k Doporučení. Znalec ani nepředkládá důkazy, že tyto tři osoby představují *"jednotlivce provozující běžnou činnost spojenou s investováním rizikového kapitálu, kteří investují kmenový kapitál do nekótovaných podniků"*, jak je požadováno v této definici.

Znalec vyloučil možnost záměrného konání investora vzhledem ke skutečnosti, že v okamžiku podání žádosti v únoru 2008 Farma Čapí hnízdo a.s. nebyla součástí skupiny Agrofert. Když předkládá časový rámec událostí, znalec uvádí, že společnost ZZN AGRO Pelhřimov s.r.o. byla součástí skupiny Agrofert do 31. prosince 2006 a že k 1. lednu 2007 byla vyňata z holdingu.

OLAF upozorňuje, že příslušná Výzva č. 4 byla zveřejněna 20. prosince 2007. Dostupná fakta prokazují, že akcie společnosti ZZN AGRO Pelhřimov a.s. byly prodány předchozím vlastníkem, společností ZZN Pelhřimov a.s., která je 100% dceřinou společností společnosti Agrofert Holding a.s., třem novým vlastníkům 31. prosince 2007.

Znalec dále uvádí, že společnost ZZN AGRO Pelhřimov a.s. připravila oddělené účetní knihy pro období počínající 1. prosincem 2007 bez uvedení data uzavření. Tyto účetní knihy nebyly zahrnuty do konsolidovaných účetních knih společnosti Agrofert Holding a.s. a s ní propojených společností za rok 2007. Znalec prohlašuje, že referenčním obdobím pro stanovení způsobilosti Farmy Čapí hnízdo a.s. dle kritérií SME je rok 2007. Jelikož konsolidované účetní závěrky společnosti Agrofert Holding a.s. a s ní propojených společností za rok 2007 neobsahují společnost ZZN AGRO Pelhřimov s.r.o. / a.s., znalec dochází k závěru, že Farma Čapí hnízdo a.s. byla správně posouzena jako SME.

OLAF upozorňuje, že znalec se žádným způsobem nevyjádřil k prohlášení zástupců žadatele o projekt, kteří stvrdili svými podpisy, že *"ve srovnání s předchozím účetním obdobím nedošlo k žádné změně, co se týče údajů, která by mohla vést ke změně kategorie podniku žadatele (mikropodnik, malý, střední nebo velký podnik)."* Pokud znalec správně potvrdil, že referenčním obdobím pro účely prohlášení k SME byl rok 2007, pak předcházejícím účetním obdobím byl rok 2006, pro něj jsou účetní závěrky k dispozici, a ty prokazují, že společnost ZZN AGRO Pelhřimov s.r.o. byla ze 100 % vlastněna společností ZZN Pelhřimov a.s., 100% dceřinou společností společnosti Agrofert Holding a.s.

Závěrečná zpráva OLAF o vyšetřování dotace na Farmu Čapí hnízdo

3. Právní kvalifikace

Projektová výzva č. 4, zveřejněná řídicím orgánem Regionálního operačního programu Střední Čechy

Čl. 5

Příjemci podpory:

- podnikatelé podle § 2 Obchodního zákoníku č. 513/1991 Sb., kteří splňují definici malého a středního podniku, vykonávají obchodní činnost minimálně 2 roky a kteří provozují svou činnost v oblasti cestovního ruchu.
- podnikatelé podle § 2 Obchodního zákoníku č. 513/1991 Sb., kteří splňují definici malého a středního podniku, provozují svou činnost v oblasti cestovního ruchu a kteří provozují obchodní činnost méně než dva roky (platí pouze pro projekty realizované na území obcí s méně než 2000 obyvateli).

Pokyny pro žadatele a příjemce dotace v rámci ROP Střední Čechy

V bodě A "Definice pojmů", uvedených v příručce zveřejněné v rámci Regionálního operačního programu Střední Čechy, je definice malého a středního podniku uvedena následovně:

"Při stanovení počtu zaměstnanců a výpočtu ročního obratu nebo bilanční sumy rozvahy je nutné zohlednit údaje partnerských či propojených podniků (existují-li), a to způsobem, který stanoví uvedené právní předpisy ES - doporučení Komise č. 2003/361/ES z 6. května 2003 týkající se definice mikropodniků, malých a středních podniků (Úřední věstník EU L 124 z 20. května 2003, str. 36-41), výňatek z tohoto doporučení je citován v Příloze Nařízení Komise (ES) č. 364/2004 z 25. února 2004, kterým se mění nařízení (ES) č. 70/2001, pokud jde o rozšíření jeho oblastí působnosti tak, aby do ní byla zahrnuta podpora pro výzkum a vývoj."

V souladu s bodem VIII.2 příručky: *"Žadatel/příjemce je povinen doložit, zda je malým či středním podnikem. Pokud tak neučiní, bude automaticky považován za velký podnik. Malý a střední podnik se definuje prostřednictvím splnění dvou znaků, tj. počet zaměstnanců + roční obrat nebo bilanční suma rozvahy. Současně je podnik povinen k těmto údajům připočítat v příslušném poměru i údaje partnerských a propojených podniků."*

V Příloze 2 příručky je uveden seznam povinných příloh k projektové žádosti. Podle tohoto textu povinnou přílohou č. 4 je Čestné prohlášení o způsobilosti žadatele v rámci kategorizace malý a střední podnik. *"Tento doklad předkládají pouze žadatelé, kteří v Žádosti o poskytnutí dotace uvedou, že splňují definici malého a středního podniku. Vyplní formulář Prohlášení o způsobilosti jakožto malý nebo střední podnik. Formulář prohlášení vychází z příručky Komise, která má podporovat uplatňování Doporučení Komise ze dne 6. května 2003 o definici mikropodniků, malých a středních podniků, které nahrazuje Doporučení 96/280/ES ze dne 3. dubna 1996. Formulář je zveřejněn na www.ropstrednicechy.cz".*

Závěrečná zpráva OLAF o vyšetřování dotace na Farmu Čapí hnízdo

Smlouva o dotaci uzavřená mezi příjemcem dotace, společností Farma Čapí hnízdo a.s., a řídicím orgánem Regionální operační program Střední Čechy 2007-2013

Podle čl. V(l)(r) smlouvy o dotaci:

"Příjemce je povinen písemně informovat poskytovatele dotace o jakýchkoliv skutečnostech a změnách, které mají dopad na realizaci smlouvy o poskytnutí dotace, prokázat takové skutečnosti a účastnit se možných vyjednávání a řízení, které se vztahují k předmětu této smlouvy o poskytnutí dotace, kdykoliv jej k tomu poskytovatel dotace vyzve."

Podle čl. V(l)(r) smlouvy o dotaci:

"Příjemce je povinen vést kompletní dokumentaci vztahující se k předmětu této smlouvy o dotaci včetně účetnictví pro období určené příslušnými národními a evropskými právními předpisy, současně pro období ne kratší než do 31. prosince 2025, a to způsobem určeným příslušnými národními a evropskými právními předpisy, zvláště českým Zákonem o účetnictví č. 563/1991 Sb."

Nařízení (EU, Euratom) č. 966/2012 Evropského parlamentu a Rady ze dne 25. října 2012, kterým se stanoví finanční pravidla o souhrnném rozpočtu Unie a o zrušení nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002

"Článek 59

Sdílené řízení s členskými státy

1. Plní-li Komise rozpočet v rámci sdíleného řízení, jsou úkoly související s plněním rozpočtu pověřeny členské státy. Komise a členské státy dodržují zásady řádného finančního řízení, transparentnosti a zákazu diskriminace a zajišťují viditelnost činnosti Unie při správě jejích finančních prostředků. Za tímto účelem Komise a členské státy plní své povinnosti spojené s kontrolou a auditem a přebírají z toho vyplývající odpovědnost stanovenou tímto nařízením. Doplňková ustanovení jsou obsažena v odvětvových pravidlech.

2. Při provádění úkolů souvisejících s plněním rozpočtu členské státy přijmou veškerá opatření, včetně právních, regulačních a správních, která jsou nezbytná pro ochranu finančních zájmů Unie, zejména:

a) zajistí, aby byly činnosti financované z rozpočtu prováděny správně, účinně a v souladu s platnými odvětvovými pravidly, a určí pro tento účel v souladu s odstavcem 3 subjekty odpovědné za řádnou správu a kontrolu finančních prostředků Unie a dohlížejí na ně;

b) předcházejí nesrovnalostem a podvodům, odhalují je a napravují.

Za účelem ochrany finančních zájmů Unie členské státy při dodržení zásady proporcionality a v souladu s tímto článkem a s příslušnými odvětvovými pravidly provádějí kontroly ex ante a ex post, je-li to vhodné, včetně kontrol na místě na reprezentativním vzorku nebo na vzorku vybraném na

Závěrečná zpráva OLAF o vyšetřování dotace na Farmu Čapí hnízdo

základě rizika výskytu chyb. Kromě toho zpětně získávají neoprávněně vyplacené finanční prostředky, a je-li to za tímto účelem nezbytné, zahajují správní a soudní řízení.

Členské státy ukládají příjemcům finančních prostředků účinné, odrazující a přiměřené sankce, pokud tak stanovují odvětvová pravidla a zvláštní ustanovení vnitrostátních právních předpisů.

Komise v rámci posouzení rizik a v souladu s odvětvovými pravidly sleduje systémy řízení a kontroly zavedené v členských státech. Komise při své kontrolní činnosti dodržuje zásadu proporcionality a v souladu s odvětvovými pravidly přihlíží k míře zjištěného rizika.

..."

Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 ze dne 11. července 2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č.1260/1999

"Článek 56

Způsobilost výdajů

...

3. Výdaje jsou způsobilé pro příspěvek z fondů pouze v případě, že vznikly při operacích, o nichž bylo rozhodnuto řídicím orgánem daného operačního programu nebo z jeho pověření v souladu s kritérii stanovenými monitorovacím výborem."

"Článek 60

Řídicí orgán odpovídá za řízení a provádění operačního programu v souladu se zásadou řádného finančního řízení, a zejména

...

f) stanoví postupy k zajištění toho, aby byly všechny doklady týkající se výdajů a auditů nezbytné pro zajištění odpovídající pomůcky pro audit se zaměřením na finanční toky uchovávány v souladu s požadavky článku 90;"

"Článek 90

1. Aniž jsou dotčena pravidla pro státní podporu podle článku 87 Smlouvy, zajistí řídicí orgán, aby veškeré podklady týkající se výdajů a auditů daného operačního programu byly uchovávány k dispozici Komisi a Evropskému účetnímu dvorů po dobu

a) tří let od uzavření operačního programu, jak je stanoveno v čl. 89 odst. 3;

b) tří let od roku, kdy došlo k částečnému uzavření, v případě dokladu týkajících se výdajů na operace a auditů operací podle odstavce 2 tohoto článku.

Tyto lhůty se stanoví v případě soudního řízení nebo na řádně odůvodněnou žádost Komise."

Závěrečná zpráva OLAF o vyšetřování dotace na Farmu Čapí hnízdo

Smlouva o fungování Evropské unie - Společná pravidla pro hospodářskou soutěž - Státní podpory - Článek 107 (bývalý Článek 87 Smlouvy o ES)

"Článek 107 (bývalý Článek 87 Smlouvy o ES)

1. Podpory poskytované v jakékoli formě státem nebo ze státních prostředků, které narušují nebo mohou narušit hospodářskou soutěž tím, že zvýhodňují určité podniky nebo určitá odvětví výroby, jsou, pokud ovlivňují obchod mezi členskými státy, neslučitelné s vnitřním trhem, nestanoví-li Smlouvy jinak.

2. S vnitřním trhem jsou slučitelné:

a) podpory sociální povahy poskytované individuálním spotřebitelům za podmínky, že se poskytují bez diskriminace na základě původu výrobků;

b) podpory určené k náhradě škod způsobených přírodními pohromami nebo jinými mimořádnými událostmi;

c) podpory poskytované hospodářství určitých oblastí Spolkové republiky Německo postížených rozdělením Německa, pokud jsou potřebné k vyrovnání hospodářských znevýhodnění způsobených tímto rozdělením. Pět let po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost může Rada na návrh Komise přijmout rozhodnutí, jímž se toto písmeno zruší.

3. Za slučitelné s vnitřním trhem mohou být považovány:

a) podpory, které mají napomáhat hospodářskému rozvoji oblastí s mimořádně nízkou životní úrovní nebo s vysokou nezaměstnaností, jakož i rozvoji regionů uvedených v článku 349 s ohledem na jejich strukturální, hospodářskou a sociální situaci;

b) podpory, které mají napomoci uskutečnění některého významného projektu společného evropského zájmu anebo napravit vážnou poruchu v hospodářství některého členského státu;

c) podpory, které mají usnadnit rozvoj určitých hospodářských činností nebo hospodářských oblastí, pokud nemění podmínky obchodu v takové míře, jež by byla v rozporu se společným zájmem;

d) podpory určené na pomoc kultuře a zachování kulturního dědictví, jestliže neovlivní podmínky obchodu a hospodářské soutěže v Unii v míře odporující společnému zájmu;

e) jiné kategorie podpor, které určí Rada na návrh Komise rozhodnutím."

Český zákon č.47/2002 Sb., o podpoře malého a středního podnikání

"Paragraf 2

Malí a střední podnikatelé

Za malého a středního podnikatele se pro účely tohoto zákona považuje podnikatel, který splňuje kritéria stanovená přímo použitelným předpisem Evropských společenství."

Závěrečná zpráva OLAF o vyšetřování dotace na Farmu Čapí hnízdo

"Paragraf 4

(1) Poskytování podpory musí být v souladu s pravidly pro poskytování veřejné podpory."

Nařízení Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 ze dne 18. prosince 1995 o ochraně finančních zájmů Evropských společenství

"Článek 4

...

3. Jednání, u nichž je prokazatelné, že jejich účelem je získání výhody v rozporu s cíli práva Společenství použitelného v daném případě umělým vytvořením podmínek vyžadovaných pro získání uvedené výhody, vedou k tomu, že se uvedená výhoda buď neudělí, nebo odejme."

Nařízení Komise (ES) č. 70/2001 ze dne 12. ledna 2001 o použití článků 87 a 88 Smlouvy o ES na státní podpory malým a středním podnikům

Článek 1

1. Malé a střední podniky, dále jen MSP, jsou definovány jako podniky, které:

- mají méně než 250 zaměstnanců;
- mají buď
 - roční obrat nepřesahující 40 milionů EUR, nebo
 - bilanční sumu roční rozvahy nepřesahující 27 milionů EUR,
 - splňují kritérium nezávislosti tak, jak je definováno v odstavci 3.

2. V případech, kdy je nutné rozlišit malý a střední podnik, je "malý podnik" definován jako podnik, který:

- má méně než 50 zaměstnanců a
- má buď
 - roční obrat nepřesahující 7 milionů EUR, nebo
 - bilanční sumu roční rozvahy nepřesahující 5 milionů EUR,
 - splňuje kritérium nezávislosti tak, jak je definované v odstavci 3.

3. Nezávislé podniky jsou ty podniky, v nichž nevlastní 25 % nebo více základního jmění nebo hlasovacích práv jeden podnik nebo společně několik podniků, které nenaplnují definici MSP nebo malého podniku podle toho, která definice se na případ vztahuje. Tento práh může být překročen v následujících dvou případech:

Závěrečná zpráva OLAF o vyšetřování dotace na Farmu Čapí hnízdo

-je-li podnik ovládán veřejnými investičními společnostmi, společnostmi rizikového kapitálu nebo institucionálními investory za podmínky, že jednotlivě ani společně nevykonávají kontrolu,

- je-li základní jmění rozloženo tak, že není možné stanovit, kdo jej ovládá a pokud podnik prohlásí, že může oprávněně předpokládat, že v něm 25 % nebo vyšší podíl nevlastní jeden podnik nebo společně více podniků, které nenaplnují definici MSP nebo malého podniku podle toho, která definice se na případ vztahuje.

4. Při výpočtu prahů uvedených v odstavci 1 a 2 je proto nutné sčítat příslušná čísla u podniku přijímacího podporu a u všech podniků, které přímo nebo nepřímo kontroluje prostřednictvím vlastnictví 25 % nebo více základního jmění nebo hlasovacích práv.

5. Pokud je nezbytné odlišit mikropodniky od ostatních MSP, jsou mikropodniky definovány jako podniky s méně než 10 zaměstnanci.

6. Pokud k rozvahovému dni podnik překročí nebo naopak nenaplní prahové hodnoty zaměstnanců nebo finanční strop, ztrácí nebo získává postavení "MSP", "středního podniku", "malého podniku" nebo "mikropodniku" pouze v případě, že se tento jev opakuje ve dvou po sobě následujících finančních rocích.

7. Počet zaměstnanců odpovídá počtu ročních pracovních jednotek (RPJ), tj. počtu pracovníků zaměstnaných na plný úvazek během jednoho roku. Pracovníci na částečný úvazek a sezónní pracovníci tvoří zlomek RPJ. Zmíněným rokem je rok posledního schváleného účetního období.

8. Prahové hodnoty obratu a bilanční sumy jsou prahy dosažené za poslední schválené dvanáctiměsíční účetní období. V případě nově založených podniků, jejichž účetní uzávěrka ještě nebyla schválena, se použijí prahové hodnoty odvozené od spolehlivého odhadu zjištěného během finančního roku."

Doporučení Komise č. 2003/361/ES ze dne 6. května 2003 o definici mikropodniků, malých a středních podniků v příloze obsahuje Definici mikropodniků, malých a středních podniků přijatou Komisí

"Článek 2

Počet zaměstnanců a finanční prahy vymezující kategorie podniků

1. Kategorie mikropodniků, malých a středních podniků je složena z podniků, které zaměstnávají méně než 250 osob a jejichž roční obrat nepřesahuje 50 milionů EUR, nebo jejichž bilanční suma roční rozvahy nepřesahuje 43 milionů EUR.

2. V rámci kategorie malých a středních podniků jsou malé podniky vymezeny jako podniky, které zaměstnávají méně než 50 osob a jejichž roční obrat nebo bilanční suma roční rozvahy nepřesahuje 10 milionů EUR."

...

Závěrečná zpráva OLAF o vyšetřování dotace na Farmu Čapí hnízdo

Článek 3

Druhy podniků, které jsou brány v potaz při výpočtu počtu pracovníků a finančních hodnot

1. *„Nezávislé podniky“ jsou všechny podniky, které nejsou zařazeny mezi partnerské podniky ve smyslu odstavce 2 ani mezi propojené podniky ve smyslu odstavce 3.*

2. *„Partnerské podniky“ jsou všechny podniky, které nejsou zařazeny mezi propojené podniky ve smyslu odstavce 3 a mezi kterými existuje následující vztah: podnik (mateřský podnik) vlastní sám nebo společně s jedním či více propojenými podniky ve smyslu odstavce 3 25 % nebo více procent základního kapitálu nebo hlasovacích práv jiného podniku (dceřiný podnik).*

Podnik však může být zařazen mezi nezávislé podniky a nemá tedy žádný partnerský podnik, přestože je následujícími investory tento práh 25 % dosazen nebo je překročen, za předpokladu, že tito investoři nejsou jednotlivě ani společně propojeni ve smyslu odstavce 3 s dotyčným podnikem:

a) *veřejné investiční společnosti, společnosti rizikového kapitálu, jednotlivci či skupiny jednotlivců provozující běžnou činnost spojenou s investováním rizikového kapitálu („andělští investoři“), které investují vlastní kapitál do nekótovaných podniků, za předpokladu, že celkové investice těchto andělských investorů do stejného podniku nepřekročí 1 250 000 EUR;*

b) *univerzity nebo nezisková výzkumná střediska;*

c) *institucionální investoři včetně fondů pro regionální rozvoj;*

d) *samostatné místní orgány s ročním rozpočtem nižším než 10 milionů EUR a s méně než 5 000 obyvatel.*

3. *„Propojenými podniky“ se rozumějí podniky, mezi nimiž existuje některý z následujících vztahů:*

a) *podnik vlastní většinu hlasovacích práv, která náležejí akcionářům nebo společníkům, v jiném podniku;*

b) *podnik má právo jmenovat nebo odvolat většinu členů správního, řídicího nebo dozorčího orgánu jiného podniku;*

c) *podnik má právo uplatňovat rozhodující vliv v jiném podniku podle smlouvy uzavřené s daným podnikem nebo dle ustanovení v jeho zakladatelské (společenské) smlouvě (listině) nebo stanovách tohoto podniku;*

d) *podnik, který je akcionářem nebo členem jiného podniku, ovládá sám, v souladu s dohodou uzavřenou s jinými akcionáři nebo společníky daného podniku, většinu hlasovacích práv, náležejících akcionářům nebo společníkům, v daném podniku.*

Předpokládá se, že rozhodující vliv není uplatňován, pokud investoři uvedení v odstavci 2 nejsou zapojeni přímo či nepřímo do řízení daného podniku, aniž jsou tím dotčena jejich práva jakožto akcionářů nebo společníků.

Závěrečná zpráva OLAF o vyšetřování dotace na Farmu Čapí hnízdo

Podniky, mezi nimiž a jedním či více dalšími podniky nebo mezi nimiž a některým z investorů uvedených v odstavci 2 existuje některý ze vztahů popsaných v odstavci 3, jsou rovněž považovány za propojené.

Podniky, které mají jeden či více takových vztahů s fyzickou osobou nebo se skupinou fyzických osob, které jednají společně, jsou taktéž považovány za propojené podniky, pokud svou činnost nebo část své činnosti vykonávají na stejném relevantním trhu nebo na sousedních trzích.

Za ‚sousední trh‘ se považuje trh pro výrobky nebo služby, který navazuje na relevantní trh.

4. S výjimkou případů uvedených v odstavci 2 nemůže být podnik považován za malý nebo střední podnik, jestliže je 25 % nebo více procent základního kapitálu nebo hlasovacích práv přímo nebo nepřímo ovládáno, společně či jednotlivě, jedním či více veřejnými subjekty.

5. Podniky mohou vydat prohlášení o svém postavení nezávislého podniku, partnerského podniku nebo propojeného podniku s uvedením údajů týkajících se prahů vymezených v Článku 2. Prohlášení může být vydáno i v případě, že základní kapitál je rozdělen způsobem, který neumožňuje přesné určení toho, kdo jej drží, v kterémžto případě může podnik v dobré víře prohlásit, že může oprávněně předpokládat, že není vlastněn z 25 % či z více procent jiným podnikem ani společně podniky vzájemně mezi sebou propojenými. Tato prohlášení jsou vydávána, aniž jsou dotčeny kontroly a šetření prováděná podle vnitrostátních pravidel nebo podle pravidel EHP."

Interpretace termínu "společné jednání"

Uživatelská příručka k definici SME z 24. února 2016 vydaná Evropskou komisí obsahuje následující interpretaci termínu "jednají společně": "v rámci propojení prostřednictvím fyzických osob podle čl. 3 odst. 3 přílohy doporučení o SME se rodinné vazby pokládají za dostatečné pro konstatování, že fyzické osoby jednají společně." V této interpretaci komise odkazuje na Rozhodnutí komise ze dne 7. června 2006 o státní podpoře č. C-8/2005, kterou se Německo chystá poskytnout ve věci Nordbrandenburger Umesterungs Werke NUW, (Úř. věst. L 353, 13. 12. 2006, s. 60). Toto rozhodnutí uvádí, že při hodnocení propojení mezi podniky, které jsou vlastněny/ovládány rodinnými příslušníky se kromě rodinných vazeb musí posoudit i další hlediska, např. jejich obchodní vazby a organizační propojení. Z tohoto pohledu byl analyzován přesah registrovaných obchodních činností v období 2007-2008 a skutečných obchodních vazeb mezi společností Farma Čapí hnízdo a.s. a společnostmi ve skupině Agrofert v období 2009-2010 v části 2.3.13 této zprávy.

Dobrá víra v českém právním řádu

Český právní řád uvádí množství interpretací termínu "dobrá víra".

Nejvyššího soud České republiky v rozsudku ze dne 28. 4. 1997 sp. zn. 2 Cdon 1178/96 uvedl, že "Posouzení toho, zda držitel je se zřetelem ke všem okolnostem v dobré víře, že mu věc nebo právo náleží, nemůže vycházet jen z posouzení subjektivních představ držitele. Dobrá víra držitele se musí

Závěrečná zpráva OLAF o vyšetřování dotace na Farmu Čapí hnízdo

vztahovat i k okolnostem, za nichž vůbec mohlo věcné právo vzniknout, tedy i k právnímu důvodu ("titulu"), který by mohl mít za následek vznik práva."

Nejvyšší soud České republiky v rozsudku z 31. 3. 1998 sp. zn. 3 Cdon 395/96 uvedl, že *"okolnostmi, které mohou svědčit pro závěr o existenci dobré víry, jsou zpravidla okolnosti týkající se právního důvodu nabytí práva a svědčící o poctivosti nabytí."*

Nejvyšší soud České republiky v rozsudku z 28. 3. 2006 sp. zn. 20 Cdo 112/2006 uvedl, že *"Pojem dobré víry však nesmí být hodnocen pouze ze subjektivního hlediska držitele, nýbrž musí být posuzován se zřetelem ke všem objektivním okolnostem, z nichž lze na důvodnost přesvědčení držitele usuzovat; okolnosti, z nichž lze dovodit existenci dobré víry držitele, musí prokázat právě držitel."*

Aby mohli postupovat v dobré víře ohledně kvalifikace příjemce dotací jako malého podniku, potřebovali mít právní zástupci přístup a možnost kopírovat spolehlivé informace a dokumenty týkající se kritérií SME, včetně údajů o skutečném vlastnictví akcií společnosti, protože "propojené" nebo "partnerské" podniky mohly být napojeny na příjemce dotací také skrze fyzické osoby.

Vlastnictví příjemce dotace během určitého časového období mohlo být určeno a potvrzeno například platnými kopiemi kupních smluv na převody akcií, předávacími protokoly (pokud byly vydány samostatně) nebo potvrzením o dlouhodobém uložení akcií u třetí strany.

S ohledem na skutečnost, že prohlášení o způsobilosti podniku jakožto SME jsou vydávána, aniž jsou dotčeny kontroly a šetření prováděná podle vnitrostátních pravidel nebo podle pravidel Společenství, jak je uvedeno v čl. 3 (5) Přílohy k Doporučení komise 2003/361/ES, jsou zástupci společnosti povinni vést záznamy o relevantních informacích, které přispěly ke vzniku jejich dobré víry ohledně kvalifikace společnosti jako malého podniku.

Během vyšetřování měly dotčené osoby - paní Mayerová a pan Nenadál - a důležití svědci - pan Knotek a pan Procházka - možnost poskytnout vyšetřovatelům OLAF dokumenty, které by prokázaly, jak se společnost kvalifikovala jako SME v dotčeném období: v době podání projektové žádosti a v průběhu realizace projektu. Při této příležitosti získal OLAF kopie kupních smluv z 31. prosince 2007 a 16. února 2008. Tyto smlouvy ale nepředstavují dostatečné důkazy ohledně vlastnictví společnosti v průběhu celého sledovaného období. S ohledem na druh akcií se jejich majitel mohl změnit ze dne na den. Z toho důvodu domnělý SME status společnosti a práva a povinnosti z něj vyplývající vyžadoval dlouhodobé potvrzení skutečného vlastníka společnosti ze strany zástupců společnosti - např. smlouvami o uložení akcií uzavřenými mezi majiteli akcií a právníky, bankami apod.

Podle Uživatelské příručky k definici malých a středních podniků (str. 14):

"Podniky, u nichž došlo ke změně vlastnictví, je nutno posoudit na základě vlastnické struktury v době uskutečnění transakce, nikoli v době uzavření účtů za poslední období. Ke ztrátě statusu SME proto může dojít okamžitě."

Závěrečná zpráva OLAF o vyšetřování dotace na Farmu Čapí hnízdo

Právní zástupci společnosti byli povinni ohlásit poskytovateli dotace ztrátu kvalifikace SME. S ohledem na výše uvedené vysvětlení, taková ztráta mohla být způsobena změnou ve vlastnictví akcií. Zástupci společnosti tedy měli mít trvalé povědomí o tom, kdo jsou akcionáři společnosti.

Podle čl. 7.2 Stanov společnosti přijatých dne 22. listopadu 2007: "*Akcie lze kdykoliv převádět. Práva spojená s vlastnictvím akcií připadají takové osobě, která je schopna akcie předložit, či je schopna prokázat - písemným potvrzením o úschově akcií - že tyto akcie byly v její prospěch uloženy v souladu s platnými pravidly.*"

Metodický pokyn pro klasifikaci mikropodniků, malých a středních podniků

Metodický pokyn vydaný řídicím orgánem Operačního programu Podnikání a inovace 2007-2013 (poskytnutý vyšetřovatelům OLAF společností IMOBA a.s. jako součást jejich vyjádření k shrnutí faktů) v článku 7 stanovuje pravidla pro situace, kdy příjemce dotace ztratí kvalifikaci SME.

V tomto konkrétním případě jsou platná pouze ustanovení pro operační programy / výzvy, které nepodporují velké podniky. V případě, že podnik pozbude SME status (kvůli vnitřnímu nebo vnějšímu zvětšení: přirozeným růstem nebo sloučením s jiným podnikem) před uzavřením smlouvy o poskytnutí dotace, tato smlouva se nepodepíše. V případě, že příjemce dotace pozbude SME status kvůli vnějšímu růstu po podpisu smlouvy ale před uhrazením projektových nákladů, takový příjemce přestává být způsobilý pro příjem této dotace. V případě, že příjemce dotace pozbude SME status kvůli vnějšímu růstu po uhrazení projektových nákladů a po dokončení projektu, fáze udržitelnosti tohoto projektu se prodlužuje ze tří na pět let.

Rozsudek Soudního dvora ze dne 29. dubna 2004 v případě C-91/01 italská republika vs. Evropská komise

Toto rozhodnutí soudu interpretuje Doporučení Komise č. 96/280/ES ze dne 3. dubna týkající se definice malých a středních podniků (Úř. věst. 1996 L 107, str. 4).

V bodu 50 rozsudku soud stanovil, že

[Zde se nachází nepřeložený odstavec rozsudku]

V bodu 54 rozsudku soud stanovil, že

[Zde se nachází nepřeložený odstavec rozsudku]

Podle bodu 56 rozsudku může propojení podniků vycházet z ekonomických, finančních nebo organizačních důvodů. Rozsudek dále uvádí, že v situaci, kdy se podnik potýká se znevýhodněním typickým pro SME, zakládá tato situace důvod pro zvýšení maximální částky podpory možné pro takové podniky.

S odkazem na vyjádření společnosti IMOBA a.s. ze dne 13. října 2017, ve kterém uvádí, že tento rozsudek není směrodatný, protože Doporučení 96/280/ES, které bylo předmětem výkladu, bylo nahrazeno Doporučením 2003/361/ES a znění rozsudku nebylo přeloženo do češtiny, vyšetřovatelé OLAF konstatují následující:

Závěrečná zpráva OLAF o vyšetřování dotace na Farmu Čapí hnízdo

- Relevantní články rozsudku neposkytují výklad specifických bodů Doporučení 96/280/ES, ale vztahují se k všeobecnému cíli tohoto zákona, který je společný s cílem Doporučení 2003/361/ES, a tím je poskytování podpory malým a středním podnikům, které jsou skutečně znevýhodněny na trhu kvůli své velikosti. Dále, definice SME obsažené v obou Doporučeních se ve svém znění neliší žádným zásadním způsobem. A tedy původní interpretace může být použita v zákonech předcházejících zveřejnění druhého Doporučení v roce 2003. Tato skutečnost je prokázána jiným rozsudkem Soudního dvora vydaným v roce 2014 (C-110/13), který taktéž odkazuje k rozsudku z roku 2004; OLAF tedy považuje jeho použití v této zprávě za oprávněné.

- Co se týká chybějícího českého překladu patřičného rozsudku, OLAF poukazuje na to, že rozsudky Evropského soudního dvora tvoří součást všeobecně závazných právních aktů, jejichž zveřejnění v úředním věstníku je vyžadováno k potvrzení jejich platnosti (předmětem rozsudku C-161/06, který ve svém stanovisku zmiňuje IMOBA a.s. jsou pouze závazné akty). Dále, dle Článku 342 Smlouvy o fungování Evropské unie, "Pravidla pro používání úředních jazyků v orgánech Unie stanoví Rada jednomyslně formou nařízení; pravidla obsažená ve statutu Evropského soudního dvora tím nejsou dotčena." Pro pravidla jazykového uspořádání Evropského soudního dvora platí druhý bod článku 64 Statutu Soudního dvora, který odkazuje na procesní pravidla soudu první instance a obecného soudu (především čl. 36-42). Finální verze rozsudku nebo příkazu prvoinstančního soudu se řídí podle čl. 41 procesních pravidel, který pojednává o jazyku soudního řízení. Právní moc rozsudku a příkazů prvoinstančního soudu nepodléhá povinnosti zveřejnění v úředním věstníku nebo ve sbírce rozhodnutí.

Následující citace dvou doporučení jsou relevantní pro daný rozsudek:

Doporučení 96/280/ES

(čl. 18, 19, 22)

[Zde se nachází nepřeložené články 18,19, a 22]

Doporučení 2003/361/ES

(čl. 12)

"Ve vhodných případech by se měly vzít v úvahu rovněž vztahy mezi podniky, které vznikají prostřednictvím fyzických osob, s cílem zajistit, aby výhody plynoucí malým a středním podnikům z různých pravidel nebo opatření mohly využívat pouze ty podniky, které je skutečně potřebují. Aby se přezkoumávání těchto situací snížilo na nejnutnější minimum, omezilo se zohledňování těchto vztahů na relevantní trhy nebo na sousední trhy - přičemž se případně odkazuje na definici Komise příslušného trhu" v oznámení Komise o definici příslušného trhu pro účely soutěžního práva Společenství."

Rozsudek Soudního dvora ze dne 27. února 2014 v případě č. C-110/13 HaTeFo GmbH vs. Finanzamt Haldensleben (Finanční úřad Haldensleben)

Závěrečná zpráva OLAF o vyšetřování dotace na Farmu Čapí hnízdo

Tento rozsudek se týká výkladu Doporučení komise č. 2003/361/ES ze dne 6. května 2003 ohledně definice mikropodniků, malých a středních podniků.

V bodě 33 rozsudku soud stanovil, že

"Aby za těchto podmínek byly zohledněny pouze ty podniky, které skutečně představují nezávislé MSP, je namístě zkoumat strukturu MSP, které tvoří ekonomickou skupinu, jejíž síla přesahuje sílu takového podniku, a dbát na to, aby definice MSP nebyla obcházena z ryze formálních důvodů (viz výše uvedený rozsudek Itálie v. Komise, bod 50)."

V bodě 34 rozsudku soud stanovil, že

"Článek 3 odst. 3 čtvrtý pododstavec přílohy doporučení MSP je tedy třeba vykládat ve světle tohoto cíle, aby podniky, které formálně neudrží některý ze vztahů připomenutých v bodě 28 tohoto rozsudku, ale které přesto mohou být - vzhledem k úloze, již hraje fyzická osoba nebo skupina fyzických osob, které jednají společně - považovány za jedinou hospodářskou entitu, musely být rovněž považovány za propojené podniky ve smyslu uvedeného ustanovení, pokud své činnosti nebo jejich část provozují na stejném relevantním trhu nebo na sousedních trzích (obdobně viz výše uvedeny rozsudek Itálie v. Komise, bod 51)."

V bodě 37 rozsudku soud stanovil, že

"Kromě toho je třeba uvést, jak vyplývá z předkládacího rozhodnutí, že mezi osobami A, B a D, které vlastní tyto podniky, existuje příbuzenský vztah a že osoby A a C mimoto souběžně řídí obě společnosti. Vzhledem k tomu, že tyto vztahy patrně těmto osobám poskytují možnost sladit své jednání s cílem uplatňování vlivu na obchodní rozhodnutí dotyčných podniků, jež vylučuje, aby tyto podniky mohly být považovány za vzájemně hospodářsky nezávislé."

V bodě 38 rozsudku soud stanovil, že

"Vzhledem k výše uvedenému se jeví, že dvě společnosti, které se nacházejí v obdobné situaci, jako je situace společností v původním řízení, patrně mohou být - prostřednictvím skupiny osob, které jednají společně - ve skutečnosti považovány za jedinou hospodářskou entitu, takže bude nutné považovat je za propojené podniky ve smyslu čl. 3 odst. 3 čtvrtého pododstavce doporučení MSP, což však přísluší ověřit vnitrostátnímu soudu, přičemž dotyčným osobám musí být zachována možnost prokázat opak."

V bodě 39 rozsudku soud stanovil, že

"Ze všech výše uvedených úvah vyplývá, že je třeba odpovědět na položené otázky tak, že čl. 3 odst. 3 čtvrtý pododstavec doporučení MSP musí být vykládán v tom smyslu, že podniky mohou být považovány za "propojené" ve smyslu tohoto článku, pokud z analýzy právních i hospodářských vztahů mezi nimi vyplývá, že prostřednictvím fyzické osoby nebo skupiny fyzických osob, které jednají společně, tvoří jedinou hospodářskou entitu, ačkoliv formálně neudrží některý ze vztahů uvedených v čl. 3 odst. 3 prvním pododstavci této přílohy. Za osoby, které jednají společně, ve smyslu čl. 3 odst. 3 čtvrtého pododstavce této přílohy, jsou považovány osoby, které sladují své

Závěrečná zpráva OLAF o vyšetřování dotace na Farmu Čapí hnízdo

jednání s cílem uplatňovat vliv na obchodní rozhodnutí dotyčných podniků, jež vylučuje, aby tyto podniky mohly být považovány za vzájemně hospodářsky nezávislé. Splnění této podmínky závisí na okolnostech dané věci a nutně není podřízeno existenci smluvních vztahu mezi těmito osobami ani konstatování jejich záměru obcházet definici MSP ve smyslu tohoto doporučení."

Interpretace čl. 3 odst. 3 Přílohy k Doporučení komise č. 2003/361/ES zahrnutá v rozsudku č. C 110/13 byla později použita při soudním jednání dne 11. května 2017 - Bericap Záródástechnikai Cikkeret Gyártó Bt. vs. Nemzetgazdasági Minisztérium:

"Výrok

Článek 3 odst. 3 přílohy I nařízení Komise (ES) č. 800/2008 ze dne 6. srpna 2008, kterým se v souladu s články [107 a 108 SFEU] prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné se společným trhem (obecné nařízení o blokových výjimkách), musí být vykládán v tom smyslu, že podniky lze považovat za "propojené" ve smyslu tohoto ustanovení, pokud z analýzy právních i hospodářských vztahů, které mezi nimi existují, vyplývá, že prostřednictvím fyzické osoby nebo skupiny fyzických osob, které jednájí společně, tvoří jedinou hospodářskou entitu, ačkoliv formálně neudržují některý ze vztahů uvedených v čl. 3 odst. 3 prvním pododstavci této přílohy. Za fyzické osoby, které jednájí společně, ve smyslu čl. 3 odst. 3 čtvrtého pododstavce uvedené přílohy jsou považovány osoby, které sladují své jednání s cílem uplatňovat vliv na obchodní rozhodnutí dotyčných podniků tak, aby tyto podniky nemohly být považovány za vzájemně hospodářsky nezávislé. Splnění takové podmínky závisí na okolnostech dané věci a není nutně podřízeno existenci smluvních vztahů mezi těmito osobami ani konstatování jejich záměru obcházet definici mikropodniků, malých a středních podniků ve smyslu přílohy I nařízení č. 800/2008."

Společnost IMOBA a.s. a paní Mayerová jako dotčené osoby poskytly vyjádření k aplikaci rozsudku č. C-110/13 a argumentovaly tím, že rozsudek byt vyneseno a zveřejněno až v roce 2014, šest let po odeslání projektové žádosti, a tudíž nemůže být použitý ve zprávě OLAF. Společnost IMOBA a.s. také odkázala na rozsudek soudu č. 43/75 Defrenne II.

V této věci by OLAF chtěl poukázat na rozsudek Evropského soudního dvora č. 60/79 Denkavit ze dne 27. března 1980, bod 16: "Výklad pravidla práva Společenství, který Soudní dvůr podává při výkonu své pravomoci, kterou mu přiznává článek 177, v případě potřeby objasňuje a upřesňuje význam a dosah tohoto pravidla tak, jak musí být nebo jak mělo být chápáno a používáno od okamžiku, kdy vstoupilo v platnost. Z toho vyplývá, že takto vyložené pravidlo práva Společenství musí být použito správním orgánem v rámci jeho pravomocí i na právní vztahy vzniklé a založené před rozsudkem Soudního dvora, jímž je rozhodnuto o žádosti o výklad."

Český zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník

"Par. 156 Obchodního zákoníku uvádí následující:

(1) Akcie může znít na jméno nebo na majitele (akcie na doručitele).

Závěrečná zpráva OLAF o vyšetřování dotace na Farmu Čapí hnízdo

(7) Akcie na majitele je neomezeně převoditelná. Práva spojená s listinnou akcií na majitele vykonává ten, kdo jí předloží, nebo ten, kdo prokáže písemným prohlášením osoby, která vykonává úschovu nebo uložení podle zvláštního právního předpisu, že akcie je pro něho uložena podle zvláštního právního předpisu. Předložení akcie nebo prohlášení podle věty druhé může být nahrazeno identifikací akcie podle § 184 odst. 2. V prohlášení musí být uveden účel, pro který se prohlášení vydává, a den jeho vystavení. Osoba, která prohlášení vystavila, nesmí akcií, o které je vystavila, vydat uschovateli (uložiteli) ani třetí osobě do uplynutí doby stanovené pro uplatnění práva, k jehož uplatnění prohlášení vystavila, nebo do uplatnění tohoto práva. Práva spojená se zaknihovanou akcií na majitele vykonává osoba vedená v evidenci zaknihovaných cenných papírů podle zvláštního právního předpisu."

Český zákon č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník

OLAF upozorňuje, že odkazuje na ustanovení Trestního zákoníku, který vstoupil v platnost v roce 2010 (a nebyl platný v rozhodném období 2007-2010) s ohledem na běžnou praxi použití takového právního rámce v trestním řízení, který je výhodnější pro obviněné.

"Par. 212 - Dotační podvod

- (1) Kdo v žádosti o poskytnutí dotace, subvence nebo návratné finanční výpomoci nebo příspěvku uvede nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje nebo podstatné údaje zamlčí, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.
- (2) Stejně bude potrestán, kdo použije, v nikoli malém rozsahu, prostředky získané účelovou dotací, subvencí nebo návratnou finanční výpomocí nebo příspěvkem na jiný než určený účel.
- (3) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 a byl-li za takový čin v posledních třech letech odsouzen nebo potrestán.
- (4) Odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, způsobil-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 větší škodu.
- (5) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,
 - a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizované skupiny,
 - b) spáchá-li takový čin jako osoba, která má zvlášť uloženou povinnost hájit zájmy poškozeného, nebo
 - c) způsobil-li takovým činem značnou škodu.
- (6) Odnětím svobody na pět až deset let bude pachatel potrestán,
 - a) způsobil-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 škodu velkého rozsahu, nebo
 - b) spáchá-li takový čin v úmyslu umožnit nebo usnadnit spáchání trestného činu vlastizrady (§ 309), teroristického útoku (§ 311) nebo teroru (§ 312).

Závěrečná zpráva OLAF o vyšetřování dotace na Farmu Čapí hnízdo

(7) Příprava je trestná."

"Par. 260 - Poškození finančních zájmů Evropské unie

(1) Kdo vyhotoví, použije nebo předloží nepravdivé, nesprávné nebo neúplné doklady nebo v takových dokladech uvede nepravdivé nebo hrubě zkreslující údaje vztahující se k příjmům nebo výdajům souhrnného rozpočtu Evropské unie nebo rozpočtů spravovaných Evropskou unií nebo jejím jménem anebo takové doklady nebo údaje zatají, a tím umožní nesprávné použití nebo zadržování finančních prostředků z některého takového rozpočtu nebo zmenšení zdrojů některého takového rozpočtu, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Stejně bude potrestán, kdo neoprávněně zkrátí nebo použije finanční prostředky, které tvoří příjmy nebo výdaje souhrnného rozpočtu Evropské unie nebo rozpočtů spravovaných Evropskou unií nebo jejím jménem.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 větší škodu.

(4) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizované skupiny,

b) spáchá-li takový čin jako osoba, která má zvlášť uloženou povinnost hájit zájmy Evropské unie, nebo

c) způsobí-li takovým činem značnou škodu.

(5) Odnětím svobody na pět až deset let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 škodu velkého rozsahu."

4. Odhadovaný finanční dopad zjištěných skutečností

Celková částka veřejných výdajů ověřená v souvislosti s dotčeným projektem ERDF je CZK 49 997 443,29 /1,93 mil EUR. Pokud se aplikuje 85% míra spolufinancování, spolufinancování ze strany ERDF je ve výši CZK 42 497 826,80 / 1 647 676,40 EUR (finanční data zjištěna na webových stránkách Ministerstva pro místní rozvoj (www.strukturalni-fondy.cz)).

5. Vyjádření zúčastněných osob

Dne 25. září 2017 OLAF poskytl třem dotčeným osobám možnost vyjádřit se ke skutečnostem OCM (2017)18924, OCM(2017)18920, OCM(2017)18922), viz přílohy 1-3 této zprávy. Dne 10. listopadu dostala společnost IMOBA a.s. možnost vyjádřit se k dodatečným skutečnostem (OCM(2017)22700), viz příloha 4 této zprávy.

Závěrečná zpráva OLAF o vyšetřování dotace na Farmu Čapí hnízdo

5.1. Vyjádření společnosti IMOBA a.s. zaslané OLAF dne 13. října 2017 (OCM(2017)20700) a 27. listopadu 2017 (OCM(2017)22700, Příloha 5 této zprávy

Podle zástupců IMOBA a.s. tato společnost nemůže být dotčenou osobou podezřelou z podvodu v rámci tohoto vyšetřování OLAF, protože se jedná o právnickou osobu a jako taková může být považována za dotčenou osobu v trestním řízení pouze od 1. ledna 2012, kdy příslušná národní legislativa o trestní odpovědnosti právnických osob vstoupila v platnost.

Společnost IMOBA a.s. vyjádřila názor, že s ohledem na princip subsidiarity nemělo být vyšetřování OLAF nikdy zahájeno. Existuje probíhající národní vyšetřování č. KRPA- 505939-/TČ-2015-000093-NL vedené Policií ČR. Kompetence OLAF nepřesahují kompetence Policie ČR, a proto neexistuje přidaná hodnota ve vedení vlastního vyšetřování vedle toho národního.

Podle názoru zástupců IMOBA a.s. jim OLAF neposkytl dostatečné informace o rozsahu vyšetřování. OLAF je pouze informoval o projektu ERDF, se kterým případ souvisí, a spoléhal na jiné osoby, aby společnost IMOBA a.s. informovaly o dalších podrobnostech.

Skutečnosti poskytnuté společnosti IMOBA a.s. k vyjádření její zástupci považují za účelově vytvořené, zaujaté a irelevantní. Citují čl. 9(1) Nařízení 883/2013, podle něhož *"Úřad v rámci svého vyšetřování shromažďuje důkazy ve prospěch i v neprospěch dotčené osoby. Vyšetřování musí být prováděna objektivně a nestranně a v souladu se zásadou presumpce nevinny a procesními zárukami stanovenými v tomto článku."* Nicméně ve shrnutí skutečností jsou uvedeny pouze ty prvky, které se jeví být v neprospěch dotčené osoby. Navíc některé skutečnosti byly pouze vytrženy z jistých dokumentů a jsou prezentovány bez širšího kontextu.

S ohledem na skutečnost, že společnosti IMOBA a.s. OLAF neposkytl přístup k vyšetřovacímu spisu, její zástupci nemají prostředky, jak ověřit veškeré relevantní skutečnosti, které jim byly poskytnuty k vyjádření.

Podle společnosti IMOBA a.s., většina skutečností uvedených ve shrnutí, které OLAF poskytl k vyjádření, nejsou relevantní pro rozsah vyšetřování. Jak byla IMOBA a.s. informována, rozsah vyšetřování OLAF cílil na skutečnosti související s vlastnictvím společnosti příjemce dotace Farma Čapí hnízdo a.s. a její způsobilosti pro získání dotace v rámci Výzvy č. 4 publikované v rámci realizace Regionálního operačního programu Střední Čechy 2007-2013. Časové období, na které se vyšetřování OLAF soustředilo, se týká doby od přípravy projektové žádosti až do proplacení nákladů projektu, což je červen 2010. Nicméně, během vyšetřování OLAF nerespektoval toto omezení a shromažďoval skutečnosti, které překračují materiální i časový rozsah vyšetřování.

IMOBA a.s. považuje následující dokumenty irrelevantní pro vyšetřování:

- Rozsudek ESD č. C-110/01 HaTeFo vs. Finanzamt Haldesleben z února 2014
- Kupní smlouvy z roku 2013
- Veřejné prohlášení Andreje Babiše ze dne 19. října 2013

Závěrečná zpráva OLAF o vyšetřování dotace na Farmu Čapí hnízdo

- Závěry údajného znaleckého posudku připraveného Českou znaleckou a.s.

Podle společnosti IMOBA a.s. se tyto dokumenty a skutečnosti v nich obsažené nevztahují k okolnostem, za nichž společnost Farma Čapí hnízdo a.s. podala žádost o dotaci a získala ji. Tyto dokumenty nemohou být pro vyšetřování relevantní, protože vznikly později.

Ekonomické ukazatele dotčeného projektu, které jsou předmětem znaleckého posudku, se netýkají vlastnictví společnosti Farma Čapí hnízdo a.s. Podle zástupců společnosti IMOBA a.s. je naprosto normální, že původní plány a predikce nejsou realizovány s ohledem na externí ekonomické faktory a nesprávné odhady.

IMOBA a.s. dále tvrdí, že shrnutí skutečností předložených k vyjádření nezahrnuje čtená fakta, která jsou pro vyšetřování relevantní.

Co se týká právního základu pro definici SME, IMOBA a.s. tvrdí, že články 1 a 3 Doporučení Komise č. 2003/361/ES jsou klíčovými ustanoveními pro definici propojeného a partnerského podniku a že byly vynechány ve shrnutí skutečností. Dále zástupci společnosti tvrdí, že OLAF měl zmínit, že žádná jiná pravidla než Doporučení Komise č. 2003/361/ES nebyla uvedena v Pokynech pro příjemce nebo ve smlouvě o poskytnutí dotace ani v žádném jiném dokumentu, na který tyto dva dokumenty odkazují.

S ohledem na uplatnění dvou rozsudků ESD, na které OLAF odkázal ve svém shrnutí faktů, IMOBA a.s. tvrdí následující:

Rozsudek č. C-110/01 HaTeFo vs. Finanzamt Haldesleben byl vydán a publikován v únoru 2014, tj. šest let po schválení dotace, a tudíž jeho usnesení nemůže být aplikováno na činy, které následují po něm. IMOBA a.s. tvrdí, že aplikace tohoto rozsudku porušuje garantovaný princip ochrany legitimního očekávání i zákaz retroaktivity.

Co se týká rozsudku č. C-91/01 Itálie vs. Evropská komise, podle společnosti IMOBA a.s. tento rozsudek nemůže být aplikován, protože jeho usnesení, které vykládá ustanovení Doporučení Komise č. 96/280/ES, bylo zrušeno přijetím Rozhodnutí Komise 2003/361/ES. Dále tento rozsudek nebyl přeložen do českého jazyka, a proto, podle zástupců společnosti IMOBA, nemůže být v tomto případě aplikován. S ohledem na vyhlášení rozsudku C-91/01 IMOBA a.s. tvrdí, že společnost Farma Čapí hnízdo a.s. byla na trhu znevýhodněna jako každá jiná SME, a proto splňovala ustanovení doporučení a usnesení tohoto konkrétního rozsudku.

S ohledem na vlastnictví akcií společnosti Farma Čapí hnízdo a.s., IMOBA a.s. tvrdí, že shrnutí skutečností vynechalo popis právního rámce platného pro anonymní akcie na doručitele v té době. Za tímto účelem cituje ustanovení par. 156 českého Obchodního zákoníku a také par. 3(2) Zákona č. 591/1992, o cenných papírech. Podle těchto ustanovení, při převodu akcií z jedné osoby na druhou, nebyla vyžadována žádná písemná smlouva o prodeji / koupi ani o skutečné platbě za akcie ani předávací protokol.

Závěrečná zpráva OLAF o vyšetřování dotace na Farmu Čapí hnízdo

Dále IMOBA a.s. upozorňuje, že podle par. 156 Obchodního zákoníku: "*práva spojená s listinnou akcií na majitele vykonává ten, kdo ji předloží, nebo ten, kdo se prokáže písemným prohlášením osoby, která vykonává úschovu*". Proto, podle společnosti IMOBA a.s., byla obvyklá praxe, že práva akcionářů byla vykonávána předložením akcií v jejich hmotné podobě na schůzích valné hromady. Bylo irelevantní, zda jsou tyto osoby skutečnými akcionáři nebo zda je pouze zastupují na schůzi valné hromady.

S ohledem na první emisi akcií společnosti v roce 2007, IMOBA a.s. poskytla OLAF předávací protokol ze dne 2. prosince 2007, který prokazuje vydání 20 jednotlivých akcií jejich prvnímu vlastníkovi, společnosti ZZN Pelhřimov a.s. Podle společnosti IMOBA a.s. nebyly hromadné akcie nikdy fyzicky vydány, protože společnost, která akcie vydala, a jejich první vlastník se dohodli na vydání jednotlivých akcií.

Společnost IMOBA a.s. poskytla OLAF své vyjádření k nedávno publikované informaci o bankovní půjčce poskytnuté Farmě Čapí hnízdo a.s. od banky HSBC v roce 2008, přestože toto nebylo uvedeno ve shrnutí skutečností připravených OLAF. Publikované dokumenty obsahovaly informace, že společnost Farma Čapí hnízdo a.s. byla přímo vlastněná panem Andrejem Babišem. Podle zástupců společnosti IMOBA tyto dokumenty, pokud se prokáže jejich pravost, jim nikdy nebyly ukázány ani poskytnuty a představují "zbožné přání bankovního úředníka, ale ne realitu".

Ohledně expertních znaleckých posudků (připravených panem Mojžišíkem a paní Havlíkovou), které jsou součástí hodnocení projektů, společnost IMOBA a.s. zdůraznila, že OLAF by měl přihlídnout k posudkům jako celku, a ne pouze k jejich výňatkům uvedeným ve shrnutí skutečností. (Poznámka: plné znění znaleckých posudku je uvedeno v Příloze 22 této zprávy.)

Společnost IMOBA a.s. trvá na přístupu k relevantním dokumentům zahrnutým do vyšetřování OLAF, jinak nemůže požívat svého práva podat vyjádření ke skutečnostem, které slouží jako základ pro závěry OLAF. To je obzvláště relevantní v případě znaleckých posudku vytvořených Českou znaleckou a.s. a Ing. Ladislavem Šelepou. Zástupci společnosti IMOBA a.s. se obávají, že OLAF použil pouze výňatky z těchto posudku ve svém shrnutí skutečností. IMOBA a.s. tvrdí, že ekonomická data, která ukazují na vztahy mezi Farmou Čapí hnízdo a.s. a Agrofertem a.s. mezi 2010-2013, jsou irelevantní pro vyhodnocení, zda tyto dvě společnosti byly propojenými nebo partnerskými podniky ve smyslu čl. 3(3) definice SME (Příloha Doporučení Komise 2003/361/ES). IMOBA a.s. dále vznesla pochybnosti o relevanci a správnosti závěrů obsažených ve znaleckém posudku připraveném Českou znaleckou a.s.

S ohledem na závěry obsažené ve zprávě České znalecké a.s., zástupci společnosti IMOBA a.s. upozorňují, že bylo normální se odchýlit od odhadovaných plánů a predikcí kvůli externím ekonomickým dopadům nebo lehce nepřesným odhadům budoucího vývoje. Podle nich se Farma Čapí hnízdo a.s. snažila dokončit projekt navzdory problémům a aby tak mohla učinit, hledala nejvhodnější ekonomická řešení.

Závěrečná zpráva OLAF o vyšetřování dotace na Farmu Čapí hnízdo

S ohledem na záruku za bankovní půjčku poskytnutou Farmě Čapí hnízdo a.s. společností Agrofert a.s., zástupci společnosti IMOBA a.s. uvedli, že záruka byla poskytnuta za obvyklou tržní cenu a byla v této konkrétní situaci standardní operací, stejně jako zajištění půjčky nemovitostí poskytnuté společností IMOBA a.s. Nicméně takové ekonomické operace neprokazují propojení nebo partnerství mezi Farmou Čapí hnízdo a Agrofertem a.s. nebo společnostmi začleněnými v jeho holdingu ve smyslu Doporučení Komise 2003/361/ES.

IMOBA a.s. ve svém vyjádření odkázala na závěry mimořádného auditu dotčeného projektu, který provedl český Auditní orgán v květnu 2016, podle kterého ověřené výdaje projektu byly způsobilé a společnost formálně splnila kritéria pro SME.

Ve vztahu k vybraným seznamům činností registrovaných společnostmi Farma Čapí hnízdo a.s. a Agrofert a.s. v Obchodním rejstříku, společnost IMOBA a.s. upozornila, že tyto údaje byly pro vyšetřování irelevantní, jelikož registrace činností v rejstříku pouze poskytuje společnostem právo, ale nikoliv povinnost provádět obchodní činnosti v těchto oblastech. IMOBA a.s. tvrdila, že když se vyhodnocuje, zda dvě společnosti podnikají na stejných nebo sousedních trzích (ve smyslu Doporučení Komise 2003/361/ES), příslušné orgány musí hodnotit skutečné ekonomické činnosti těchto společností.

Na základě vyjádření obdržенých od společnosti IMOBA a.s., OLAF doplnil další skutečnosti do své analýzy, a proto poskytl společnosti IMOBA a.s. další možnost se k těmto skutečnostem vyjádřit (OCM(2017)22700).

Dne 27. listopadu 2017, zástupci společnosti poskytli OLAF písemné vyjádření (OCM(2017)24319), jehož shrnutí je níže:

Za prvé, společnost IMOBA a.s. si přála zopakovat, že dotčený projekt byl úspěšně dokončen dne 30. 04. 2010, vytvořil více než 60 nových pracovních míst a má cca 40 000 návštěvníků ročně. Na začátku projektu výše dotace tvořila 24,6 % způsobilých projektových výdajů. S dodatečnými investicemi od dokončení projektu klesl její podíl na celkové investované částce na 5 %.

Společnost poukázala na závěry kontroly projektu na místě, provedené řídicím orgánem OP v roce 2013, která nenalezla žádné nedostatky.

Zástupci společnosti IMOBA upozornili, že nepochopili účel nedávného požadavku, aby se vyjádřili ke skutečnostem. Podle svých zástupců nebyla společnost IMOBA informována o rozsahu vyšetřování ani o zamýšleném použití jednotlivých skutečností poskytnutých k jejich vyjádření. Proto jakékoliv důkazy a informace, které OLAF získal nelegálně, včetně závěrečné zprávy z tohoto vyšetřování, nemohou být použity v národním trestním řízení vedeném proti společnosti (což je v každém případě nemožné, jelikož trestní odpovědnost právnických osob nebyla v českém právu zavedena v dotčeném období).

Zástupci společnosti IMOBA nemohli pochopit, jakou relevanci mají poskytnuté skutečnosti - faktury vydané Farmou Čapí hnízdo a.s. v letech 2008-2010 - pro vyšetřování. Tvrdí, že tyto faktury poukazují na jednorázovou, nepravdělnou nebo pouze dočasnou činnost společnosti, která

Závěrečná zpráva OLAF o vyšetřování dotace na Farmu Čapí hnízdo

se týká správy jejího vlastního majetku. Hlavní obchodní činnost společnosti v tomto období pochází spíše z přijatých než vydaných faktur. Ve srovnání s roky 2004-říjen 2007, kdy společnost neměla obrát z prodeje svého vlastního zboží či služeb, společnost začala být ekonomicky aktivní až od roku 2008, kdy společnost Agrofert a.s. opustila její vlastnickou strukturu a byla nahrazena paní Monikou Babišovou, Adrianou Bobekovou a panem Andrejem Babišem Jr.

S ohledem na předložené faktury za jednorázové, nepravidelné činnosti v oblasti zemědělství, společnost IMOBA uvedla, že se vztahovaly na nutné činnosti společnosti spojené se správou jejich vlastních zdrojů a pronajatého majetku. Dále IMOBA poskytla podrobné vyjádření ke každé faktuře, která se vztahovala k zemědělským činnostem v letech 2008-2010. IMOBA tvrdila, že skutečnost, že Farma Čapí hnízdo a.s. měla tyto jednorázové, nepravidelné aktivity v oblasti zemědělství, neznamená, že OLAF mohl dospět k závěru, že tato společnost byla propojena s Agrofertem a.s., jehož dlouhodobou obchodní činností je, mimo jiné, také zemědělství.

S ohledem na faktury za reklamní služby IMOBA tvrdí, že společnost Farma Čapí hnízdo a.s. poskytla prostor pro reklamu kvůli nutnosti alternativních finančních zdrojů v období, kdy ekonomická krize udeřila na Českou republiku a způsobila komplikace se zahájením dotčeného projektu. Zástupci společnosti IMOBA nepovažují tento postup za hrozný. Považují ho za moudřejší než dovolit, aby společnost upadla do finančních potíží, které by mohly způsobit, že by projekt byl předčasně ukončen a společnost zbankrotovala.

Podle společnosti IMOBA, skutečnost, že Farma Čapí hnízdo a.s. dočasně a v omezeném rozsahu podnikala na trhu reklamních služeb neznamená, že společnost byla propojena s Agrofertem a.s. Pokud toto má být závěr OLAF, musel by nejprve prokázat, že Agrofert a.s. také podnikal na tom samém relevantním trhu v dotčeném období. Podle společnosti IMOBA, žádná ze společností, které patří do skupiny Agrofert, nemá svůj hlavní příjem z reklamních služeb jakékoliv povahy. Hlavní obchodní činnosti společností patřících do skupiny Agrofert jsou zemědělství, potravinářství a chemická výroba.

IMOBA zopakovala, že příjem z reklamních služeb byl pro společnost Farma Čapí hnízdo a.s. pouze vedlejší a že jeho cílem bylo dočasně vyrovnat negativní dopady celosvětové ekonomické krize.

IMOBA poskytla dodatečné vyjádření k dalším fakturám obsaženým na seznamu skutečností, který jim OLAF poskytl k vyjádření.

Další vyjádření (jako v bodu V dopisu), která zástupci společnosti IMOBA poskytli dne 27. 11. 2017, se vztahovala k jejich předchozím prohlášením poskytnutým OLAF dne 13. 10. 2017.

Plné znění vyjádření společnosti IMOBA a.s. je uvedeno v Přílohách 5 a 8 této zprávy.

5.2. Vyjádření paní Jany Mayerové, rozené Nagyové, zaslané prostřednictvím právní firmy Bartončík & Bartončík dne 13. října 2017 (OCM(2017)20695).

Závěrečná zpráva OLAF o vyšetřování dotace na Farmu Čapí hnízdo

Za prvé, paní Mayerová tvrdí, že zahájením a vedením vyšetřování souvisejícího s projektem č. CZ.1.15/2.1.00/04.00095 OLAF porušil princip subsidiarity kvůli skutečnosti, že projekt a okolnosti jeho schválení a realizace jsou také předmětem národního vyšetřování spis č. KRPA-505939-583/TČ-2015-000093-NL. V rámci národního vyšetřování vedeného Policií ČR paní Mayerová nedávno obdržela informace o svém obvinění v trestním řízení. Podle paní Mayerové má v tomto případě Policie ČR dostatečné kompetence sbírat důkazy, a proto neexistuje přidaná hodnota ve vedení dalšího vyšetřování evropskými institucemi. Tyto námitky byly také formulovány v právní stížnosti, kterou paní Mayerová podala k Evropskému soudnímu dvoru v této věci.

Paní Mayerová dále tvrdí, že navzdory opakovaným žádostem jí OLAF neposkytl přístup k vyšetřovacímu spisu. Podle paní Mayerové toto rozhodnutí OLAF představuje nerespektování jejího práva na řádnou a spravedlivou obhajobu. Vzhledem k této skutečnosti není schopná OLAF poskytnout úplné vyjádření ke všem aspektům v této záležitosti.

Shrnutí skutečností, které připravit OLAF, obsahuje výňatky ze znaleckých posudků vypracovaných paní Havlíkovou a panem Mojžišíkem. Paní Mayerová tvrdí, že jako osoba dotčená skutečnostmi obsaženými v těchto posudcích by měla mít přístup ke všem informacím obsaženým v těchto posudcích, stejně jako i k podpůrné dokumentaci a dokumentaci o pozadí věci. Výňatky z těchto posudků jsou podle paní Mayerové vytrženy z kontextu a mohly by být mylně vyloženy.

Dále paní Mayerová tvrdí, že pokud ví, tak OLAF získal mnoho důležitých informací v její prospěch, ale které nebyly obsaženy ve shrnutí skutečností poskytnutém k jejímu vyjádření. Například zmiňuje znalecký posudek vypracovaný panem Dvořáčkem na žádost společnosti IMOBA a.s., který je součástí národního vyšetřovacího spisu a který tedy OLAF mohl získat k dispozici.

Paní Mayerová je toho názoru, že mnoho skutečností uvedených ve shrnutí není relevantních pro vyšetřování. Jako příklad uvádí znalecký posudek České znalecké a.s., který analyzoval ekonomické údaje z let 2010-2013, zatímco paní Mayerová opustila představenstvo společnosti Čapí hnízdo a.s. již 5. ledna 2010.

V dalším vyjádření paní Mayerová předkládá tytéž námitky jako společnost IMOBA a.s. - týkají se právního rámce definice SME a možné aplikace dvou rozsudků ESD uvedených v žádosti OLAF o vyjádření.

Co se týká ověřených způsobilých výdajů na dotčený projekt, paní Mayerová upozornila, že konečná částka byla upravena a snížena na CZK 203 mil / 7,9 mil EUR po kontrole na místě, kterou provedl řídicí orgán OP. Jakékoliv výdaje, jejichž způsobilost by mohla být zpochybněna, byly vyjmuty z projektu.

V Příloze 4 projektové žádosti, zástupci společnosti Farma Čapí hnízdo a.s. prohlásili a stvrdili svými podpisy, že společnost je kvalifikována jako malý podnik. S ohledem na toto prohlášení paní Mayerová upozornila, že si byla vědoma skutečnosti, že společnost ZZN AGRO Pelhřimov a.s. se

Závěrečná zpráva OLAF o vyšetřování dotace na Farmu Čapí hnízdo

stala malým podnikem již v roce 2007. Pokud ví, společnost byla prodána svým předchozím vlastníkem, a tato exogenní skutečnost vyústila v okamžité získání statutu SME. S ohledem na tuto skutečnost zástupci společnosti v jejich projektové žádosti stvrdili svými podpisy, že *"ve srovnání s předchozím účetním obdobím došlo ke změně údajů, která by mohla vyústit ve změnu kategorie podniku žadatele (mikro, malý, střední nebo velký podnik)."*

Závěrem paní Mayerová vyjádřila obavu, že OLAF nerespektoval své kompetence a povinnosti vyplývající z příslušné legislativy během tohoto vyšetřování, které ona považuje za nespravedlivé. Je přesvědčena, že vždy jednala v souladu s platnou evropskou i národní legislativou a není si vědoma žádných pochybení. Cítí se zděšena kampaní proti své osobě. Věří, že OLAF by objektivně vyhodnotil tento případ jako *"nereálný, nesmyslný a politicky motivovaný"*. Z tohoto důvodu očekává, že OLAF ukončí vyšetřování, ve kterém je dotčenou osobou.

Plné znění vyjádření paní Jany Mayerové, rozené Nagyové, je uvedeno v Příloze 6 této zprávy.

5.3. Vyjádření pana Josefa Nenadála zaslané OLAF prostřednictvím jeho právního zástupce JUDr. Zdeňka Odehnala dne 13. října 2017 (OCM(2017)20848).

Zprvce, pan Nenadál sdělil vyšetřovatelům OLAF, že obdržel oznámení od Policie ČR, ve kterém byl informován o zahájení trestního řízení, ve kterém je obviněn ze spáchání dotačního podvodu (par. 212 Trestního zákoníku) a poškozování finančních zájmů Evropské unie (par. 260 Trestního zákoníku). Pan Nenadál tvrdí, že zahájením a vedením vyšetřování souvisejícího s projektem č. CZ.1.15/2.1.00/04.00095 OLAF porušil princip subsidiarity kvůli skutečnosti, že projekt a okolnosti jeho schválení a realizace jsou také předmětem národního vyšetřování spis č. KRPA-505939-583/TČ2015-000093-NL. Podle pana Nenadála má Policie ČR dostatečné kompetence sbírat důkazy v tomto případě, a proto další vyšetřování vedené evropskými institucemi nerespektuje zásadu subsidiarity formulovanou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii:

"Podle zásady subsidiarity jedná Unie v oblastech, které nespádají do její výlučné pravomoci, pouze tehdy a do té míry, pokud cílů zamýšlené činnosti nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy na úrovni ústřední, regionální či místní, ale spíše jich, z důvodu jejího rozsahu či účinků, může být lépe dosaženo na úrovni Unie.

Orgány Unie uplatňují zásadu subsidiarity v souladu s Protokolem o používání zásad subsidiarity a proporcionality. Vnitrostátní parlamenty dbají na dodržování zásady subsidiarity v souladu s postupem uvedeným v tomto protokolu. "

Pan Nenadál protestuje proti tomu, že byl identifikován jako dotčená osoba, což je podle něj v rozporu s čl. 2(5) nařízení (Evropský parlament. Rada) č. 883/2013.

Podle pana Nenadála OLAF použil ve shrnutí skutečností jen dílčí závěry znaleckých posudků vypracovaných Českou znaleckou a.s. a stejně tak posudku paní Ivany Havlíkové a pana Karla

Závěrečná zpráva OLAF o vyšetřování dotace na Farmu Čapí hnízdo

Mojžišíka. Protože pan Nenadál neměl k dispozici celý text těchto posudků, nemůže OLAF poskytnout patřičné komentáře.

Dále pan Nenadál tvrdí, že s ohledem na omezenou dobu, během níž byl činný v představenstvu společnosti Farma Čapí hnízdo a.s., nechápe, jak může být považován za dotčenou osobu v období, která předcházejí a následují dobu jeho působení.

Na závěr pak pan Nenadál sdělil, že s ohledem na omezenou dobu, během níž byl činný v představenstvu společnosti, a také značnou dobu, která uplynula od přípravy a realizace projektu, nemá dostatečné relevantní informace k tomu, aby mohl poskytnout komentáře ke shrnutí skutečností.

Také odkázal na případné komentáře dalších dotčených osob identifikovaných vyšetřovateli OLAF, které by chtěl použít ve svůj prospěch. Také navrhl, aby OLAF ukončil jeho vyšetřování jako dotčené osoby, zejména kvůli porušení čl. 5(3) Smlouvy o Evropské unii.

Plné znění vyjádření pana Josefa Nenadála je uvedené v Příloze 7 této zprávy.

6. Závěry

Skutečnosti popsané v této zprávě ukazují, že v období 2007-2010, kdy byl připravován a realizován projekt výstavby kongresového centra Čapí hnízdo, existovaly rodinné vztahy mezi vlastníky společnosti Farma Čapí hnízdo a.s. a vlastníkem Agrofert Holdingu a.s.

Pan Andrej Babiš, vlastník Agrofert Holdingu a.s., je otcem čtyř dětí - pana Andreje Babiše Jr., paní Adriany Bobekové a dvou nezletilých dětí - a je partnerem paní Moniky Babišové. Původně, k 31. prosinci 2007, pan Andrej Babiš Jr., paní Adriana Bobeková a paní Monika Babišová vlastnili jednotlivě 25 %, 25 % a 50 % akcií Farmy Čapí hnízdo a.s. Od 16. února 2008 (což pokrývá dotčené období) OLAF na základě dostupné dokumentace předpokládá, že pan Andrej Babiš Jr. a paní Adriana Bobeková i nadále vlastnili každý 20 % akcií (40 % akcií celkem), zatímco 60 % akcií bylo formálně vlastněno panem Martinem Herodesem, který prohlásil, že držel tyto akcie během dotčeného období pro svoji sestru, paní Moniku Babišovou a dvě nezletilé děti, které jsou její a pana Andreje Babiše.

V průběhu událostí pan Andrej Babiš zaplatil kupní cenu všech akcií společnosti ZZN Pelhřimov a.s. dne 15. září 2008 (ke smlouvě uzavřené 31. prosince 2007) jako dar pro své děti a svou partnerku. Dále Agrofert Holding a.s. poskytl záruky společnosti Farma Čapí hnízdo a.s. ke třem smlouvám o půjčce uzavřených s českou pobočkou banky HSBC v celkové částce CZK 455 milionů / 17,6 milionů EUR. Společnost IMOBA a.s., jedna ze společností začleněných do Skupiny Agrofert, poskytla zajištění úvěru nemovitým majetkem k jedné z těchto smluv o půjčce. Dále před zahájením investičního projektu Farma Čapí hnízdo a.s. a Agrofert Holding a.s. uzavřely smlouvu o spolupráci dne 25. února 2008, ve které se Agrofert Holding a.s. zavazuje používat služby nabízené kongresovým centrem Čapí hnízdo pro své firemní akce. Od doby zahájení obchodní činnosti společnosti Farma Čapí hnízdo a.s. v roce 2009 byly hlavní oblastí obchodní činnosti dle finančních

Závěrečná zpráva OLAF o vyšetřování dotace na Farmu Čapí hnízdo

ukazatelů reklamní služby a všichni zákazníci společnosti v této oblasti v období 2009-2010 byly společnosti patřící skupině Agrofert.

S ohledem na platnou legislativu a precedenční právo, OLAF došel k závěru, že rodinné vztahy mezi osobami zapojenými do vlastnictví Farmy Čapí hnízdo a.s. a Agrofert Holdingu a.s. se jeví tak, že umožňují těmto osobám pracovat společně tak, aby vykonávaly vliv na obchodní rozhodování dotčených podniků, což neumožňuje na tyto podniky pohlížet jako na na sobě ekonomicky nezávislé subjekty.

OLAF došel k závěru, že všichni akcionáři Farmy Čapí hnízdo a.s. v dotčeném období mohli být považováni za osoby blízké panu Andreji Babišovi, tehdejšího vlastníka Agrofert Holdingu a.s. Proto tedy podniky Farma Čapí hnízdo a.s. a Agrofert Holding a.s. lze považovat za "propojené" dle článku 3.3 Přílohy Doporučení Komise č. 2003/364/ES, jelikož analýza právních a ekonomických vztahů mezi nimi prokazuje, že skrze společné jednání skupiny fyzických osob tvořily jedinou ekonomickou jednotku, přestože formálně mezi sebou neměly vztahy popsané v prvním pododstavci článku 3(3) zmíněné Přílohy.

I kdyby pan Martin Herodes nebyl považován za osobu blízkou panu Andreji Babišovi, jak naznačuje společnost IMOBA a.s. ve svém vyjádření ze dne 27. listopadu 2017, a bylo prokázáno, že podle svých vlastních slov vykonával svá vlastnická práva (což je v rozporu s jeho vlastním prohlášením a s veřejným prohlášením pana Andreje Babiše ze dne 23. března 2016 v českém Parlamentu, jak je uvedeno výše), pan Andrej Babiš Jr. a paní Adriana Bobeková vlastnili 40 % celkových akcií. V takovém případě podniky Farma Čapí hnízdo a.s. a Agrofert Holding a.s. lze stále považovat za "partnerské" podniky ve smyslu Doporučení Komise č. 2003/361/ES.

Vzhledem k právním a ekonomickým vztahům mezi Farmou Čapí hnízdo a.s. a Agrofert Holdingem a.s. a s odkazem na precedenční právo, OLAF dále dochází k závěru, že společnost příjemce se nepotýkala se znevýhodněními typickými pro SME. Proto v souladu s platnou legislativou má Evropská komise právo odmítnout poskytnutí finanční podpory takovému příjemci. Poskytnutí finanční podpory podniku, který se nepotýká se znevýhodněními typickými pro SME, by bylo v rozporu s pravidly pro státní podporu, jelikož taková podpora by pravděpodobně způsobila závažnější porušení hospodářské soutěže.

Z rozhodnutí předchozích majitelů společnosti a následně akcionářů společnosti, právní forma společnosti se změnila ze společnosti s ručením omezením na akciovou společnost krátce před podáním projektové žádosti v únoru 2008. Typ akcií vydaných společností umožnilo jejich anonymní vlastnictví během celé doby trvání realizace projektu. Anonymní vlastnictví společnosti, která byla příjemcem, neumožňovalo průběžné sledování a kontrolu oprávněnosti příjemce k podpoře pro SME během realizace projektu, což odporuje obecnému principu transparentnosti, který se uplatňuje při užívání finančních zdrojů EU. Kromě toho lze následný prodej akcií společnosti novým vlastníkům dne 31. prosince 2007 považovat za čin, jehož účelem bylo získat neoprávněnou výhodu v rozporu se záměrem příslušného zákona EU tak, že tento čin uměle vytvořil podmínky nutné pro získání takové neoprávněné výhody.

Závěrečná zpráva OLAF o vyšetřování dotace na Farmu Čapí hnízdo

OLAF zastává názor, že dotčené osoby - společnost IMOBA a.s. (právní nástupce společnosti příjemce dotace Farma Čapí hnízdo a.s.) a její statutární zástupci v té době, paní Jana Mayerová, rozená Nagyová, a pan Josef Nenadál, poskytli nepravdivé informace v projektové žádosti, když uvedli, že žadatel, společnost Farma Čapí hnízdo a.s., neprošla žádnými změnami ve srovnání s předchozím účetním obdobím, které by mohly mít dopad na kvalifikaci společnosti jako SME. Dále tím, že poskytli pouze část kopie smlouvy o půjčce uzavřené s českou pobočkou banky HSBC, zástupci společnosti žadatele zatajili národním orgánům informace, které měly zásadní význam pro proces ověření kvalifikace žadatele pro podporu SME. Tyto činy mohou být stíhány národními soudními orgány jako porušení par. 212 a 260 českého Trestního zákoníku. Národní soudní orgány mohou zohlednit informace získané během vyšetřování úřadem OLAF při jejich dalším postupu.

Podpisy

Hlavní vyšetřovatelka Dne 18.12.2017 v 15:27 HARMATHOVA Zuzana [HLAVNÍ VYŠETŘOVATELKA]

Vedoucí oddělení Dne 18.12.2017 v 16:49 James Hugh Sweeney [VEDOUČÍ ODDĚLENÍ]

Ředitel Dne 18.12.2017 v 17:15 Ernesto Bianchi [ŘEDITEL]

Přílohy

Č.	Popis	Počet stran
1	Dopis o možnosti se vyjádřit adresovaný společnosti IMOBA a.s.	15
2	Dopis o možnosti se vyjádřit adresovaný paní Janě Mayerové	11
3	Dopis o možnosti se vyjádřit adresovaný panu Josefu Nenadálovi	10
4	Druhá možnost se vyjádřit adresovaná společnosti IMOBA a.s.	9
5	Vyjádření dotčené osoby - společnost IMOBA a.s. + přílohy	529
6	Vyjádření dotčené osoby - paní Jana Mayerová + přílohy	136
7	Vyjádření dotčené osoby - pan Josef Nenadál	4
8	Dodatečné vyjádření dotčené osoby - společnost IMOBA a.s. + přílohy	18
9	Prohlášení zástupců příjemce o kvalifikaci společnosti jako SME přiložené k projektové žádosti	1
10	Znalecký posudek č. 3/11/2016 ze dne 22. února 2016 pana Františka Dvořáčka	62
11	Výkaz zisků a ztrát společnosti ZZN AGRO Pelhřimov s.r.o. za roky 2004-2007	6
12	Faktury vydané společností Farma Čapí hnízdo a.s. 2007-květen 2010:č. 200701, 200801,200802, 200803,200804, 200901,200902, 200903, 200904,200905, 200906, 201001, 9170000001, 9170000002, 9170000003,9170000004,9170000005, 9170000006 a 9170000007	77
13	Smlouva o půjčce ze dne 23. června 2008 (25 mil Kč)	4

Závěrečná zpráva OLAF o vyšetřování dotace na Farmu Čapí hnízdo

14	Smlouva o půjčce ze dne 23. června 2008 (350 mil Kč)	7
15	Smlouva o půjčce ze dne 1. července 2010 (80 mil Kč) + Prohlášení o záruce	18
16	Částečná kopie smlouvy o půjčce ze dne 23. června 2008 (350 mil Kč) + e-mailová komunikace mezi paní Janou Mayerovou a řídicím orgánem OP	9
17	Kupní smlouva na 20 akcií společnosti ZZN AGRO Pelhřimov a.s. ze dne 31. prosince 2007 + potvrzení o platbě	5
18	Tři kupní smlouvy na 12 akcií společnosti Farma Čapí hnízdo a.s. ze dne 16. 02. 2008	6
19	Tři kupní smlouvy na 20 akcií společnosti Farma Čapí hnízdo a.s. ze dne 18. listopadu 2013 + předávací protokoly a potvrzení o platbě	21
20	Smlouva o spolupráci uzavřená mezi Agrofert Holdingem a.s. a Farmou Čapí hnízdo a.s. dne 25. února 2008	2
21	Smlouva o poskytnutí záruky k bankovní půjčce uzavřená mezi Agrofert Holdingem a.s. a Farmou Čapí hnízdo a.s. dne 25. června 2008	3
22	Znalecké posudky externích hodnotitelů - paní Havlíková a pan Mojžišík	19
23	Znalecký posudek připravený společností Česká znalecká a.s.	203

OLAF

Evropský úřad pro boj proti podvodům

Generální ředitelství

Brusel

Vyšetřování

OLAF

DOPORUČENÍ KROKŮ, KTERÉ MAJÍ BÝT PŘIJATY PO VYŠETŘOVÁNÍ OLAF

Případ č. OF/2015/1348/B4

Dne 26/1/2016 bylo zahájeno výše uvedené vyšetřování v souvislosti s možným porušením pravidel při realizaci projektu č. CZ.1.15/2.1.00/04.00095 "Multifunkční kongresový areál Čapí hnízdo", spolufinancovaného Evropským fondem pro regionální rozvoj v rámci českého Regionálního operačního programu Střední Čechy 2007-2013.

Po dokončení všech nutných vyšetřovacích činností jsem nyní vyšetřování uzavřel. Na základě závěrů vyšetřování, které jsou uvedeny v Závěrečné zprávě a v souladu s článkem 11 Nařízení (EU, Euratom) č. 883/2013, doporučuji, aby:

Generální ředitelství pro regionální a městskou politiku učinilo následující krok: Přijalo veškerá příslušná opatření, aby zajistilo vyjmutí částky 42 497 826,80 Kč / 1 647 676,40 EUR, jak je uvedeno v příložené Závěrečné zprávě OLAF, v souvislosti s porušením pravidel, které bylo zjištěno v projektu č. CZ.1.15/2.1.00/04.00095 "Multifunkční kongresový areál Čapí hnízdo".

Závěrečná zpráva OLAF o vyšetřování dotace na Farmu Čapí hnízdo

Závěry vyšetřování prokazují, že existují porušení pravidel, která zasahují finanční zájmy Evropské unie.

Shrnutí závěrů úřadu OLAF, včetně:

- *Dotčené fyzické a právnické osoby, financování dotčených projektů/programů:*

Příjemce dotace pro projekt CZ.1.15/2.1.00/04.00095, který je spolufinancován Evropským fondem pro regionální rozvoj v rámci českého Regionálního operačního programu Střední Čechy 2007-2013 (CCI 2007CZ161PO009), je společnost IMOBA a.s. (IČ: 261 24 459), právní nástupce původního příjemce dotace pro projekt, společnosti Farma Čapí hnízdo a.s., a také její tehdejší statutární zástupci, Jana Mayerová, rozená Nagyová a Josef Nenadál, kteří jsou pokládáni za dotčené osoby.

- *Hlavní vyšetřovací činnosti a výsledky:*

Vyšetřovací činnosti OLAF zjistily vážná porušení pravidel při přípravě a realizaci dotčeného projektu, což představuje porušení četných ustanovení příslušné národní a unijní legislativy.

Konkrétně společnost příjemce, která obdržela dotaci určenou výhradně malým a středním podnikům, a velká společnost se jeví tak, že tyto dva podniky lze pokládat za "propojené" v souladu s platnou legislativou vzhledem ke skutečnosti, že skrze společné jednání skupiny fyzických osob tvoří jeden ekonomický celek.

Dále zástupci příjemce dotace pro projekt poskytli nepravdivé informace a zatajili důležité informace před řídicím úřadem operačního programu, když podali svoji projektovou žádost a podepsali smlouvu o dotaci. Zatajené informace prokazují, že se příjemce nepotýkal se znevýhodněními, která jsou typická pro SME, a proto má Evropská komise právo v souladu s platnou legislativou takovému příjemci poskytnutí finanční podpory odmítnout.

Rozhodnutí předchozích vlastníků společnosti a následně akcionářů společnosti změnit právní formu společnosti na akciovou společnost a vydat takový typ akcií, který umožňoval jejich anonymní vlastnictví během celé doby realizace projektu, byly v rozporu s obecným principem transparentnosti, který se uplatňuje při nakládání s finančními zdroji EU. Následné změny vlastnictví akcií lze navíc pokládat za čin, který uměle vytvořil podmínky nutné pro získání výhody, která odporuje účelu příslušného práva EU.

- *Možné porušení právních ustanovení:*

- Definice SME - Doporučení Komise č. 2003/361/ES, český Zákon o podpoře malého a středního podnikání č. 47/2002 Sb.
- Pravidla způsobilosti - čl. 56 Nařízení (ES) č. 1083/2006 o obecných ustanoveních strukturálních fondů
- Státní podpory - čl. 107 Smlouvy o fungování Evropské unie

Závěrečná zpráva OLAF o vyšetřování dotace na Farmu Čapí hnízdo

- Neoprávněné získání výhody - čl. 4 Nařízení Rady (ES, Euratom) č. 2988/95
- Paragraf 212 a paragraf 260 českého Trestního zákoníku (zákon č. 40/2009 Sb.)

- Částky určené k vynětí

Konečná hodnota **42 497 826,80 Kč / 1 647 676,40 EUR**, která odpovídá celkovému spolufinancování dotčeného projektu ze strany ERDF.

Monitorování realizace Doporučení

Ve souladu s článkem 11(6) Nařízení (EU, Euratom) č. 883/2013 informujte, prosím, OLAF o jakýchkoliv krocích nebo rozhodnutích, která učiníte na základě tohoto Doporučení co nejdříve a v každém případě ne později než do **12 měsíců**. Tato informace umožní OLAF monitorovat výsledek jeho Doporučení.

Vyšetřovatelka odpovědná za monitorování realizace tohoto Doporučení je Zuzana Harmathová, Oddělení B.4, zuzana.harmathova@ec.europa.eu. Pokud budete mít jakékoli dotazy, neváhejte vyšetřovatelku kontaktovat, aby vám poskytla veškerou potřebnou pomoc.

Doporučení OLAF v souvislosti s tímto vyšetřováním se posílá Generálnímu ředitelství pro regionální a městskou politiku Evropské komise a Ministerstvu financí ČR.

Věnujte pozornost níže uvedenému prohlášení týkajícímu se transferu osobních dat.

Podepsáno elektronicky

Dne 19/12/2017 v 10:22

Nicholasem Johnem Iletem [úřadujícím GENERÁLNÍM ŘEDITELEM]

autor: Economia | před 9 hodinami

Související

[OLAF k Čapímu hnízdu: Nepravdivé údaje, zatajování informací a podezření z podvodu](#)

Závěrečná zpráva OLAF o vyšetřování dotace na Farmu Čapí hnízdo

Rodinné vazby, porušování zákonů a účelový prodej akcií. Přečtěte si, co odhalil OLAF o Čapím hnízdě

Babiš si odporoval, když vysvětloval vlastnictví Čapího hnízda, všímá si OLAF

Pokud jsou v Čapím hnízdě chyby, jde to za mnou. OLAF otvírá Pandořinu skříňku, říká Mayerová z ANO

Nemůžu si vzpomenout, neznám odpověď. Faltýnka vyšetřovatelé OLAF vyslechli, nic se nedozvěděli

Čapí hnízdo vyšetřují v OLAF dvě Slovenky a Litevec, který prověřoval dotace v Ústeckém kraji

Zpráva OLAF? O Babišovi mluví celá jedna kapitola, mohlo dojít k podvodu, říká Prchal